პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

საქართველოს მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

1925 წ.

იუსტიციის სახალხო კომისარიატის გამოცემა

Собрание Узаконений и Распоряжений

РАБОЧЕ-КРЕСТ. ПРАВИТ. ГРУЗИИ

1925 г.

Издание Народного Комиссариата Юстиции

იანვარი—მარტი	№ 1	ნაწ. პირველი	Январь-Март	№ 1	Отд. ПЕРВЫЙ

შინაარსი:

1. დადგენილება № 1 ც. ა. კ. „სათემო საბჭოებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების შემოღების შესახებ“.

2. დადგენილება № 2 ც. ა. კ. „სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დებულებისა, საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს დებულებისა, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისარიატების ზოგადი დებულებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატების დებულებათა სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“.

3. დადგენილება № 3 ც. ა. კ. „ყოფილი თავადებისა და აზნაურების ადმინისტრატიული წესით გადასახლების შესახებ“.

4. დადგენილება № 4 ც. ა. კ. „გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების დებულების დამტკიცების შესახებ“ (დებულებითურთ).

5. დადგენილება № 5 ც. ა. კ. „საქ. ს. ს. რ. რევ. კომ. მიერ 28 ნომრით გამოცემული დეკრეტის მე-17 მუხ. შეცვლის შესახებ“.

6. დადგენილება № 6 ც. ა. კ. „საქ. სოც. საბჭ. რესპ. შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული საშტატო კომისიის გაუქმებისა და ასეთივე კომისიის საქ. სოც. საბჭ. რესპ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან დაარსების შესახებ“.

7. დადგენილება № 7 ც. ა. კ. „თამა-

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление № 1 ВЦИК'а. „О введении Темских Советов и Исполкомов“.

2. Постановление № 2 ВЦИК'а „О введении в действие Положения о Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов, Положения о Совете Народн. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии, общего Положения Народных Комиссариатов Соц. Сов. Респ. Грузии и Положений о Народных Комиссариатах Соц. Сов. Респ. Грузии“.

3. Постановление № 3 ВЦИК'а. „О высылке в административном порядке бывших дворян и князей“.

4. Постановление № 4 ВЦИК'а. „Об утверждении Положения о крестьянских обществах взаимопомощи“ (с положением).

5. Постановление № 5 ВЦИК'а. „Об изменении п. 17 декрета Революционного Комитета ССР Грузии за № 28“.

6. Постановление № 6 ВЦИК'а. „Об упразднении Штатной Комиссии при НКТ и об учреждении таковой при РКИ ССР Грузии“.

7. Постановление № 7 ВЦИК'а. „Об изменении ст. 12 Положения о векселях“.

8. Постановление № 8 ВЦИК'а. „О назначении Заместителей Народных

სუქის დებულების მე-12 მუხ. შეცვლის შესახებ“.

8. დადგენილება № 8 ც. ა. კ. „შინაგან საქმეთა და მიწათმოქმედების სახ. კომისრების მოადგილეთა დანიშვნის შესახებ“.

9. დადგენილება № 9 ც. ა. კ. „ჯანმრთელობის სახ. კომისარის მოადგ. დანიშვნის შესახებ“.

10. დადგენილება № 10 ც.ა.კ. „სოფ. სავანისხევის და ახალ-ქალაქის სახელის შეცვლის შესახებ“.

11. დადგენილება № 11 ც.ა.კ. „მთავარი და ოლქის სადისციპლინო სასამართლოების წევრების დანიშვნის შესახებ“.

12. დადგენილება № 12 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მოქალაქეთა მიერ გვარისა და სახელის გამოცვლის წესის შესახებ“.

13. დადგენილება № 13 ც.ა.კ. „საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის მე-3 სესიის ამნისტიის განხორციელების შესახებ“.

14. დადგენილება № 14 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „საცხოვრებელი სადგომების თაობაზე № 1923 წ. სექტემბრის 26 თარიღით გამოცემული დეკრეტის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ“.

15. დადგენილება № 15 ც.ა.კ. „საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრ. აღმ. კომ. მე-3 სესიის ამნისტიის განხორციელების წესის შესახებ 1925 წ. მარტის 16 თარიღითა და მე-13 ნომრით გამოცემული დადგენილების განმარტებისათვის“.

16. დადგენილება № 1 ს.კ.ს. „საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სამდღიურის შესახებ“.

17. დადგენილება № 2 ს.კ.ს. „მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ“ (დებულებითურთ).

18. დადგენილება № 3 ს. კ. ს. „ა/კ. ცენტრ. აღმ. კომ. და ა/კ. სახ. კომ. საბჭოს მიერ—მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობის ხელის შეწყობის თაობაზე 1924 წ. ნოემბრის 24 თარილით გამოცემული დადგენილების განხორციელების წესის შესახებ“.

19. დადგენილება № 4 ს.კ.ს. „წითელი ჯვრის სამდღიურის თაობაზე გა-

Комиссаров Внутренних Дел и Земледелия“.

9. Постановление № 9 ВЦИК'а. „О назначении Зам. Народного Комиссара Здравоохранения“.

10. Постановление № 10 ВЦИК'а. „О переименовании сел. Саванисхеви и Ахалкалаки“.

11. Постановление № 11 ВЦИК'а. „О назначении членов Главного и Областных Дисциплинарных Судов“.

12. Постановление № 12 ВЦИК'а. „О порядке перемены гражданами своих фамилий и имен“.

13. Постановление № 13 ВЦИК'а. „О порядке проведения в жизнь амнистии 3-ей Сессии ЦИК'а СССР“.

14. Постановление № 14 ВЦИК'а и СНК „Об изменении некоторых статей декрета 26 сентября 1923 г. „О жилых помещениях“.

15. Постановление № 15 ВЦИК'а. „Разяснение к постановлению от 16 марта 1925 г. за № 13—о порядке проведения в жизнь амнистии 3-ей Сессии ЦИК'а СССР“.

16. Постановление № 1 СНК. „О проведении трехдневника Красного Креста“.

17. Постановление № 2 СНК. „Об утверждении Положения о Комитете Содействия кооперативному строительству рабочих жилищ“ (с положением).

18. Постановление № 3 СНК. „О порядке проведения в жизнь постановления ЦИК'а и СНК ЗСФСР от 24 ноября 1924 г.—о содействии кооперативному строительству рабочих жилищ“.

19. Постановление № 4 СНК. „Об изменении и дополнении постановления о проведении трехдневника Красного Креста“.

20. Постановление № 5 СНК. „Об изменении ст. 2 постановления о проведении трехдневника Красного Креста“.

21. Постановление № 6 СНК. „Об образовании Комиссии по борьбе со стихийными бедствиями“.

22. Постановление № 7 СНК. „О введении трудовой и гужевой повин-

მოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ“.

20. დადგენილება № 5 ს.კ.ს. „წითელი ჯვრის სამდღიურის თაობაზე გამოცემული დადგენილების მე-2 მუხ. შეცვლის შესახებ“.

21. დადგენილება № 6 ს. კ. ს. „სტიქიურ უბედურებასთან ბრძოლის კომისიის მოწყობის შესახებ.

22. დადგენილება № 7 ს.კ.ს. „შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის შემოღების შესახებ სტიქიურ უბედურებასთან საბრძოლველად“.

23. დადგენილება № 8 ს.კ.ს. „საქართველოს ეკონომიური საბჭოს დებულების მე-2 მუხ. შეცვლის შესახებ“.

24. დადგენილება № 9 ს. კ. ს. „სრულიად საქართველოს მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული საზოგადოების „აბრეშუმის“ დაარსების შესახებ“.

25. დადგენილება № 10 ს.კ.ს. „საზოგადოება „აბრეშუმის“ საორგანიზაციო ბიუროს თავმჯდომარისა და წევრების დანიშვნის შესახებ“.

26. დადგენილება № 11 ს. კ. ს. „სახელმწიფო ორგანოთა და კოოპერატიულ კავშირთა მიერ დამზადებული პურეულის აღრიცხვის შესახებ“.

27. დადგენილება № 12 ს. კ. ს. „საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიუროს დებულების დამტკიცების შესახებ“ (დებულებითურთ).

постей для борьбы со стихийными бедствиями“.

23. Постановление № 8 СНК. „Об изменении п. 2 Положения об Экономсовете ССРГ“.

24. Постановление № 9 СНК. „Об учреждении Всегрузинского Кооперативного Общества шелководов „Абрешуми“.

25. Постановление № 10 СНК. „О назначении председателя и членов Оргбюро Общества „Абрешуми“.

26. Постановление № 11 СНК. „Об учете заготовляемых государственными органами и кооперативными об'единениями хлебопродуктов“.

27. Постановление № 12 СНК. „Об утверждении Положения о Бюро кооперативной статистики труда“. (с положением).

1. დადგენილება № 1

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა

სათემო საბჭოებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 მოწვევის მე-3 სესიის დადგენილების საფუძველზე სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

1. ნაცვლად არსებული სასოფლო საბ-

1. Постановление № 1

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета

О введении Темских Советов и Исполкомов.

На основании постановления 3-ей сессии 2-го созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета постановляет:

1. Взамен существующих Сельских Советов, районных С'ездов Советов

ჭოებისა, საბჭოთა სარაიონო ყრილობებისა და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა შემოღებულ იქნეს სათემო საბჭოები და აღმასრულებელი კომიტეტები.

2. სათემო საბჭოები აირჩევა 1922 წ. არსებული თემების ფარგალში, რომელნიც შესდგებიან ერთი ან რამდენიმე სოფლისაგან.

3. იმ მაზრაში, სადაც ეს საჭიროდ იქნება ცნობილი, ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი, სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის შუამდგომლობით, შესცვლის თემთა არსებულ რიცხვს.

4. ზოგიერთ თემში სათემო საბჭოს ნაცვლად შეიძლება, მე-3 მუხლში გათვალისწინებული წესით, მოეწყოს რამდენიმე სასოფლო საბჭო, რომელსაც აირჩევს ერთი ან რამდენიმე სოფელი.

5. იმ თემში, სადაც მე-4 მუხლის საფუძველზე მოეწყობა სასოფლო საბჭოები, შესდგება საბჭოთა სათემო ყრილობა, რომელიც აირჩევს სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს, თანახმად მუშათა, გლეხთა და წითელ არმიელთა საბჭოებისა, საბჭოთა ყრილობებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების არჩევნების დებულების 48 მუხლისა.

6. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს დაევალება შეიმუშაოს და წარუდგინოს დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს დებულება სათემო და სასოფლო საბჭოებისა და სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 8.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-12 №-ში 1925 წ. იანვრის 15.

и районных Исполнительных Комитетов ввести Темские советы и Исполнительные комитеты.

2. Темские Советы избираются в пределах теми существующих в 1922 г. и состоящих из одного или нескольких сел.

3. В уездах, где это будет признано необходимым, Центральный Исполнительный Комитет, по ходатайству Уездного Исполнительного Комитета, меняет существующее число теми.

4. В некоторых теми взамен Темского Совета в порядке ст. 3-ей настоящего постановления, могут быть создаваемы несколько Сельских Советов, избираемые одним или несколькими селами.

5. В теми, где на основании ст. 4-ой создаются сельсоветы, созывается Темский С'езд Советов, который избирает Темский Исполнительный Комитет, согласно 48 ст. положения о выборах в Советы Рабочих, Крестьянских и Красноармейских Депутатов, С'ездов Советов и Исполкомов.

6. Народному Комиссариату Внутренних Дел поручается выработать и представить для утверждения Всегрузинскому Центральному Исполнительному Комитету Советов положение о темских и сельских Советах и темских Исполнительных Комитетах.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 8.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 12 от 15 января 1925 г.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

2. დადგენილება № 2

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დებულებისა, საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს დებულებისა, საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატების ზოგადი დებულებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატების დებულებათა სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.*)

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მესამე სესიის მიერ 1924 წლის ოქტომბრის 8 და 9-ს მიღებული და დამტკიცებული: სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დებულება, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს დებულება, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატების ზოგადი დებულება და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა, იუსტიციისა, მუშათა და გლეხთა ინსპექციისა, განათლებისა, ჯანმრთელობისა, მიწათმოქმედებისა, შრომისა და სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატებისა და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დებულებანი, რაც ამასთანავეა დართული, სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 12.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-20 №-ში 1925 წ. იანვრის 25.

*) დებულებები დაბეჭდილია ც. ა. კ. და ს. კ ს ჟურნ. „მოამბე“-ში 1925 წ. № 1—2 და გამოიცემა ცალკე კრებულად.

2. Постановление № 2

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О введении в действие Положения о Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов, Положения о Совете Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии, общего Положения Народных Комиссариатов Соц. Сов. Респ. Грузии и Положений о Народных Комиссариатах Соц. Сов. Респ. Грузии.*)

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Ввести в действие, приложенные при сем, принятые и утвержденные 8 и 9 октября 1924 г. третьей сессией Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов: Положение о Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов, Положение о Совете Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии, общее Положение о Народных Комиссариатах Соц. Сов. Республики Грузии, Положения о Народных Комиссариатах Соц. Сов. Республики Грузии: Внутренних Дел, Юстиции, Рабоче-Крестьянской Инспекции, Просвещения, Здравоохранения, Земледелия, Труда, Социального Обеспечения и Положение о Высшем Совете Народного Хозяйства.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 12.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 20 от 25 января 1925 г.

*) Положения напечатаны в жур. ВЦИК и СНК „Моамбе“ 1925 г. № 1—2 и выйдут отдельным сборником.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

3. დადგენილება № 3

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

ყოფილი თავადებისა და აზნაურების ადმინისტრატიული წესით გადასახლების შესახებ.

რადგანაც 1924 წ. აგვისტოს ბოლო რიცხვებში მომხდარმა თავად-აზნაურულმა ავანტიურამ, რომელიც მოწყობილი იყო საქართველოს მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების დასამხობად, ადგილობრივად გამოიწვია სტიქიური საპასუხო მოძრაობა გლეხთა მასების მხრით თავად-აზნაურების წინააღმდეგ, რაც გამოიხატა თავად-აზნაურობის სოფლებიდან მასიურ განდევნაში და რაც, ზოგიერთ შემთხვევაში, ჰბადებს გაუგებრობას, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი, იმ მიზნით, რომ აღშფოთებული მშრომელი ხალხის მოქმედება კანონიერ კალაპოტში ჩააყენოს, ადგენს:

1. ყოფილი თავადებისა და აზნაურების დროებითი ან მუდმივი საცხოვრებელი სოფლიდან გადასახლების საკითხის აღძვრის ინიციატივა ეკუთვნის ადგილობრივ გლეხთა ყრილობას, უკეთუ ამა თუ იმ თავადისა ან აზნაურის ყოფნა ამ ადგილას ან, საერთოდ, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ფარგლებში საზიანო იქნება ადგილობრივი მშრომელი მოსახლეობის თვალსაზრისით.

2. პირველ მუხლში აღნიშნულ პირთა გადასახლების საკითხი განიხილება სოფლის იმ გლეხთა საერთო კრებაზე, რომელთაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. კონსტიტუციის ძალით უფლება აქვთ აირჩიონ დეპუტატები მუშათა და გლეხთა საბჭოებში, და ეს საკითხი გადასწყდება ხმის მარტივი უმრავლესობით.

3. ადგილობრივ გლეხთა ყრილობა ამა თუ იმ პირის გადასახლების საკითხის გადაწყვეტასთან ერთად, ამა დადგენილების მეორე მუხლში გათვალისწინებული წესის თანახმად გადასწყვეტს აგრეთვე საკითხს გადასასახლებელი პირის კუთვნილი ქონების კონფისკაციის შესახებ; კონფისკაცია შეეხება მხოლოდ: შენობებს, ოთხფეხ საქონელს და სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს.

3. Постановление № 3

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О высылке в административном порядке бывших князей и дворян.

В виду того, что в результате имевшей место в конце августа 1924 года дворянско-меньшевистской авантюры, направленной к свержению власти рабочих и крестьян Грузии, на местах стихийно развилось ответное движение крестьянских масс против бывших дворян и князей, выражающейся в массовом изгнании последних из сельских местностей, что в некоторых случаях ведет к недоразумениям, ЦИК Советов, в целях введения в рамки законности действий возмущенного трудового народа, постановляет:

1. Инициатива возбуждения вопроса о выселении из мест постоянного или временного проживания в селениях бывших дворян и князей, пребывание которых в данной местности или, вообще, в пределах ССРГ представляется вредным с точки зрения интересов местного трудового населения, принадлежит местным крестьянским сходам.

2. Вопрос о выселении означенных в п. 1 лиц, обсуждается на общем собрании (сходе) крестьян данного села, имеющих право избирать в советы рабочих и крестьянских депутатов согласно конституции ССРГ, и разрешается простым большинством голосов.

3. С вынесением решения о выселении того или иного лица местный крестьянский сход порядком, предусмотренным пунктом вторым сего постановления, одновременно решает вопрос и о конфискации лично принадлежащего выселяемому имущества, при чем эта конфискация может коснуться лишь: строений, скота и сельско-хозяйственных орудий.

4. В постановлении собрания должно быть подробно указано, кто и по какой причине подлежит высылке из данной местности, равно характер и

ეროვნული ბიბლიოთეკა

4. გლეხთა კრების დადგენილებაში დაწვრილებით აღინიშნება, ვინ და რა მიზეზით უნდა იქნეს გადასახლებული ამა თუ იმ ადგილიდან, აგრეთვე რა სახისა და რა რაოდენობის ქონება უნდა ჩამოერთვას კონფისკაციის წესით.

შენიშვნა. უკეთუ საერთო კრების გადაწყვეტილების თანახმად უნდა გადასახლებულ იქნეს ოჯახის ერთი ან რამდენიმე წევრი, იმავე საერთო კრების დადგენილებით განისაზღვრება, ამ ოჯახის ადგილობრივ დატოვებულ წევრთა შორის რომელს ეძლევა საჭირო საცხოვრებელი სადგომი კონფისკაციაქმნილ შენობაში და აგრეთვე წვრილი და შინაწარმოების იარაღი, უკეთუ ეს იარაღი არსებობის სახსარს შეადგენს.

5. გლეხთა საერთო კრების დადგენილება წარედგინება ადგილობრივ სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტს, რომელიც ამ დადგენილებას თავისი დასკვნით წარუდგენს საქართველოს საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს საბოლოო დამტკიცებისათვის; ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი განსაზღვრავს ადგილობრივ გლეხთა მეურნეობის რა საჭიროებას უნდა მოხმარდეს კონფისკაციით ჩამორთმეული ქონება.

6. იმის შემდეგ, რაც საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი დაამტკიცებს სოფლის ყრილობის გადაწყვეტილებას თავად-აზნაურების გადასახლებისა და მათი ქონების კონფისკაციის შესახებ, ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება შესასრულებლად ეცნობება სათანადო სახალხო კომისარიატს; ამასთანავე ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ დამტკიცებამდე სოფლის ყრილობის დადგენილება—გადასახლებისა და ქონების კონფისკაციის შესახებ—სისრულეში მოყვანილ არ უნდა იქნეს.

7. ამა დადგენილებაში აღნიშნულ პირთა ადმინისტრატიული წესით გადასახლება მოხდება 1924 წ. აპრილის 29-ს თარიღით და № 87 გამოცემულ დადგენილების წესებისამებრ.

размер подлежащего конфискации имущества.

Примечание. Если согласно решения общего собрания подлежат высылке один или несколько членов семьи, постановлением того же собрания определяется, кому из остающихся на месте членов семьи в конфискуемых строениях оставляется необходимое для проживания помещение, а также орудия мелкого и кустарного производства, если таковые являются средствами существования.

5. Постановление общего собрания крестьян представляется местному уездному Исполкому, который означенное постановление вместе со своим заключением представляет ЦИК Грузии для окончательного утверждения и определения, на какие нужды местного крестьянского хозяйства должно быть обращено конфискованное имущество.

6. По утверждении ЦИК-ом Грузии решения сельского схода о выселении дворян и князей и конфискации их имущества, постановление ЦИК-а сообщается соответствующим Народным Комиссариатам для исполнения, причем до утверждения ЦИК-ом постановление сельского схода как выселение, так и конфискация в исполнение не приводится.

7. Высылка в административном порядке лиц, означенных в настоящем постановлении, происходит с соблюдением правил указанных в постановлении № 87 от 29-го апреля 1924 года.

8. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 13.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 19 от 24 января 1925 г.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

8. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 19.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-19 №-ში 1925 წ. იანვრის 24.

4. დადგენილება № 4

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 20.
ტფილისი—სასახლე.

დებულება

გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა შესახებ.

რათა გლეხთა ფართო მასებში განვითარდეს და გაძლიერდეს საზოგადოებრივი თაოსნობა, რაც მიმართული იქნება არაშემძლე პირთა და წითელ-არმიელთა მეურნეობისა და სხვა გაჭირვებულ მოქალაქეთა და მეურნეობათა დახმარებისა და მათი ექსპლოატაციისაგან დაცვისათვის, აგრეთვე გლეხთა შორის, თვითმოქმედების ნიადაგზე, საურთიერ-

4. Постановление № 4

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении Положения о Крестьянских Обществах взаимопомощи.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Утвердить и ввести в действие нижеследующее Положение о Крестьянских Обществах взаимопощи.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 20.
Тифлис—Дворец.

ПОЛОЖЕНИЕ

О крестьянских обществах взаимопомощи.

В целях развития и укрепления среди широких крестьянских масс общественности, направленной на организацию помощи маломощным и красноармейским хозяйствам, а также прочим гражданам и хозяйствам, впавшим в нужду, и на защиту их от эксплоатации, а равно для организации общественной взаимопомощи среди крестьянского населения на началах его самодеятельности, в селах учреждаются крестьянские обще-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თო დახმარების საქმის მოსაწყობად, დაარსდება სოფლად გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებანი, რომლებიც მოქმედებენ შემდეგი წესით.

I. ზოგადი დებულებანი.

1. სასოფლო გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოება დაარსდება სოფლის იმ მოქალაქეთა საზოგადო ყრილობის დადგენილებით, რომელთაც აქვთ უფლება საბჭოებში მუშათა და გლეხთა დეპუტატების არჩევისა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუციის თანახმად.

შენიშვნა. სასოფლო-საურთიერთო დახმარების საზოგადოება მოეწყობა თემის საბჭოს და სამაზრო აღმ. კომიტეტის ხაზით.

2. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებას აქვს იურიდიული პირის უფლება (იხ. მუხ. 3) და თავის მიზანს განახორციელებს დამოუკიდებლად, ხოლო თავის მოქმედებისათვის იხელმძღვანელებს არსებულ კანონსა და სოციალური უზრუნველყოფის სახ. კომისარიატის მიერ გამოცემულ საერთო ცირკულიარებს, განკარგულებას და ინსტრუქციებს. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს უფლება აქვს თავის ადგილობრივი ორგანოების შემწეობით შეაჩეროს და გააუქმოს საზოგადოების ის დადგენილება, რაც ეწინააღმდეგება არსებულ კანონსა და სათანადოთ გამოცემულ წესებს.

3. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებას უფლება აქვს, საბჭოთა ხელისუფლების კანონთა და განკარგულებათა თანახმად, შეიძინოს საკუთრებად და სასარგებლოდ ყოველგვარი ქონება, აგრეთვე დააგიროს ან გაასხვისოს ყოველი ის ქონება, რაც მის საკუთრებას შეადგენს, მათ შორის შენობაც, აიღოს სასარგებლოდ ან იჯარით ადგილ-მამული და საწარმო, აიღოს სესხი და, საერთოდ, დასდვას ყოველგვარი გარიგება, მიიღოს შეწირულება, იძიოს და პასუხი აგოს სასამართლოში.

4. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოება პასუხისმგებელია ვალისათვის მთლად თავისი ქონებით. საზოგადოების ვალი წევრებს არ გადახდებათ.

5. საზოგადოებას აქვს დაწესებული სახის ბეჭედი.

6. გლეხთა საურთიერთო დახმარების

ства взаимопомощи, действующие на нижеследующих основаниях.

I.

Общие положения.

1. Сельские крестьянские общества взаимопомощи учреждаются постановлением общего собрания (схода) граждан села, имеющих право избирать в советы рабочих и крестьянских депутатов согласно Конституции ССР Грузии.

Примечание. Сельские общества взаимопомощи организуются по линии сельсоветов и темсоветов.

2. Крестьянские общества взаимопомощи пользуются правами юридического лица (см. п. 3.) и выполняют свои задачи сомостоятельно, руководствуясь в своей деятельности существующими законами и общими указаниями, распоряжениями и инструкциями Народного Комиссариата Социального Обеспечения. Последнему принадлежит право через местные органы приостанавливать и отменять те постановления общества, которые нарушают существующие законы и изданные в установленном порядке правила.

3. Крестьянское общество взаимопомощи пользуется правом приобретать с соблюдением действующих узаконений и распоряжений советской власти в собственность и в пользование, а также закладывать и отчуждать всякое принадлежащее ему имущество, в том числе строения, получать в пользование и снимать в аренду земельные участки и предприятия, заключать займы и вообще всякого рода сделки, принимать пожертвования, искать и отвечать по суду.

4. Крестьянское общество взаимопомощи несет ответственность по долгам всем своим имуществом.

На имущество отдельных членов по долгам общества взыскание не обращается.

5. Обществу присваивается печать установленного образца.

6. Крестьянские общества взаимопомощи в своей деятельности, на-

საზოგადოება, რომლის მოქმედებაც მიმართულია ამა დებულებით დაწესებული მიზნების განხორციელებისათვის, განთავისუფლდება ყველა სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახადებისა და გამოსაღებისაგან და აგრეთვე საღერბო გამოსაღებისა და სასამართლო ბაჟისაგან, უკეთუ საქმე თვით საზოგადოებას შეეხება.

II. საზოგადოების მიზანი და საგანი.

7. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოება, მოქმედებს რა გლეხთა თვითმოქმედების ნიადაგზე, თავის უახლოეს მიზნად ისახავს:

ა) მოაწყოს და განახორციელოს საზოგადოებრივი (სოციალური) უზრუნველყოფის საქმე სამხედრო პირთა ოჯახებისათვის, ინვალიდებისათვის, ნივთიერად დაქვეითებულ გლეხობისათვის, სტიქიური და სოციალური უბედურებისაგან დაზარალებულთათვის, ქვრივობლებისათვის, ავადმყოფებისათვის და, საერთოდ, სოფლის ყველა ულარიბეს და გაჭირვებაში ჩავარდნილ მოქალაქისათვის;

ბ) დაიცვას საზოგადოების წევრთა და ობოლთა სამეურნეო და უფლებრივი ინტერესები;

გ) აწარმოოს ბრძოლა უმწეობისა, მათხოვრობისა, პროსტიტუციისა და ლოთობის წინაალმდეგ;

დ) განავითაროს და გააძლიეროს გლეხობაში თვითმოქმედება და თაოსნობა (ინიციატივა) საზოგადოებრივი ურთიერთ დახმარების ორგანიზაციის საშუალებით და ყოველმხრივ ხელი შეუწყოს სოფლისა, თემისა და რაიონის სხვადასხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციის (კოოპერაცია, კომიტეტი და სხვა) მუშაობას;

ე) ხელი შეუწყოს სოფლად კოოპერატივებისა და ინვალიდთა შრომის შენაერთების განვითარებას და გაძლიერებას, სასოფლო-სამეურნეო და საზოგადოებრივი ცოდნის გავრცელებას და სუსტ და საშუალო მეურნეობათა გაერთიანებას კოლექტიური შრომის მარტივი ფორმების გარშემო, კერძოდ, იხმაროს სათანადო ღონისძიება, რათა სოფლის არაშემძლე და საშუალო შეძლების მოსახლეობას გაუადვილდეს კოოპერატივებში წევრად შესვლა;

ვ) ხელი შეუწყოს სახელმწიფოებრივ

правленной к осуществлению установленных настоящим положением целей, освобождаются от всех государственных и местных налогов и сборов, а равно гербового сбора и судебных пошлин по делам общества.

II

Цели и задачи общества.

7. Крестьянское общество взаимопомощи, действуя на началах самодеятельности крестьянского населения, имеет своей ближайшей целью:

а) организовывать и проводить общественное (социальное) обеспечение, оказывая все виды помощи семьям военнослужащих, инвалидам, маломощному крестьянскому населению, пострадавшим от стихийных и социальных бедствий, вдовам, сиротам, больным и вообще беднейшим гражданам деревни и лицам, впавшим в нужду;

б) защищать хозяйственные и правовые интересы членов общества и сирот;

в) вести борьбу с безпризорностью, нищенством, проституцией и пьянством;

г) развивать и укреплять начала самодеятельности и здорового почина (инициативы) среди крестьянства путем организации общественной взаимопомощи, содействуя деятельности различных общественных организаций села (кооперации, комитетов и т. п.);

д) содействовать развитию и укреплению среди сельского населения кооперации, трудовых об'единений инвалидов, распространению сельско-хозяйственных и общественных знаний и об'единению маломощных и середняцких хозяйств вокруг простейших форм коллективного труда, в частности, принимать меры к облегчению вступления в члены кооперативов маломощному и середняцкому сельскому населению;

е) содействовать государственным органам в оборудовании, содержании и снабжении находящихся в районе действия общества инвалидных учреждений, больниц, школ, детских домов, очагов, яслей, бесплат-

ორგანოებს, რათა მათ საზოგადოების რაიონში მოაწყონ და შეინახონ საინვალიდო დაწესებულებანი, საავადმყოფოები, სკოლები, საბავშვო სახლები, საბავშვო კერა, საბავშვო ბაგა, უფასო სასადილოები, ქოხ-სამკითხველოები და სხვა. ხოლო შეძლებისდაგვარად, გახსნას და შეინახოს ეს დაწესებულებანი, საკუთარი სახსარით საბჭოთა სათანადო ორგანოს ნებართვით და მისი საერთო კონტროლით;

ზ) შეჰქმნას საურთიერთო დახმარების ფულადი და ნატურალური ფონდი;

თ) მონაწილეობა მიიღოს სახელმწიფო, საზოგადო და კერძო დაწესებულებისა და პირისაგან შემოსული სახსარის განაწილებაში და გამოყენებაში სოფლის მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოსაჩენად, აგრეთვე გაანაწილოს ყველა ის თანხა, რაც გადაეცემა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებას უშუალო განკარგულებისათვის;

ი) სოფლის არაშემძლე მოსახლეობის ინტერესების უზრუნველსაყოფად—საზოგადოება მიზნად ისახავს წარადგინოს ხოლმე საბჭოთა და კოოპერატიულ მუშაობისათვის თავისი კანდიდატები.

III. დახმარების ფორმები.

8. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოება თავის მუშაობას წარმართავს, როგორც გლეხთა ურთიერთ საზოგადოებრივი დახმარების საქმის მოწყობისათვის (საზოგადოებრივი ძალებით მიწების დათესვა, გლეხობის ყოფაცხოვრების გაუმჯობესება, საერთო-სასარგებლო დაწესებულებათა დაარსება და მათთვის ხელის შეწყობა: საინვალიდო სახლები, სკოლები, ბაგა, საბავშვო ბაღები, საავადმყოფოები, კერა და სხვა), ისე კერძო გაჭირვებულ პირთა დახმარებისათვის.

9. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების დახმარება შეიძლება იყოს ფულადი, ნატურალური, შრომითი და უფლებრივი (იურიდიული); დახმარება შეიძლება იყოს ასანაზღაურებელი და აუნაზღაურებელი, თანაც:

ა) ფულადი დახმარების გაწევა სწარმოებს ფულადი სესხისა და დახმარების მიცემით;

ბ) ნატურალური დახმარება გაიცემა სასოფლო-სამეურნეო იარაღებით, სამუშაო საქონლით, თესლეულით და სა-

ных столовых, изб-читален и т. д., при возможности открывать и содержать таковые собственными средствами с разрешения соответствующих советских органов и под общим их контролем;

ж) создавать денежные и натуральные фонды взаимопомощи;

з) участвовать в распределении и использовании поступивших от правительственных, общественных и частных учреждений и лиц средств для оказания помощи сельскому населению, а также распределять те суммы, которые поступают в непосредственное распоряжение общества взаимопомощи;

и) для обеспечения интересов малоимущей части сельского населения общества взаимопомощи ставят своей задачей выдвижение своих деловых кандидатов на советскую кооперативную работу.

III

Формы помощи.

8. Крестьянские общества взаимопомощи строят свою работу как в направлении общественной самопомощи крестьянского населения (организация общественных запашек, улучшение быта крестьянства, создание и поддержание общеполезных учреждений: инвалидные дома, школы, ясли, больницы, детские сады, очаги и т. п.), так и в направлении организации единоличной помощи нуждающимся.

9. Помощь, оказываемая крестьянскими обществами взаимопомощи, может быть денежная, натуральная, трудовая и правовая (юридическая) и носит возвратный или безвозвратный характер, при чем:

а) денежная помощь производится путем выдачи денежных ссуд и пособий;

б) натуральная помощь оказывается путем снабжения живым и мертвым инвентарем, предоставлением его во временное пользование, выдачей семян и удобрений, исходатайствованием льготного отпуска строевого леса и других материалов и

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სუქით, საალმშენებლო ხე-ტყით და მასალით და სხვა გვარ საშუალებით—თვით საზოგადოების კომიტეტის შეხედულებისამებრ;

გ) შრომითი დახმარება გაწეულ იქნება მუშა-ხელის მიწოდებით და შაბათობისა და კვირეულის მოწყობით მიწების დათესვისა, მოსავლის მოკრეფისა, შენობის აგებისათვის და სხვ;,

დ) უფლებრივი (იურიდიული) დახმარება გაწეულ იქნება იმ სახით, რომ საზოგადოების კომიტეტი დაიცავს საზოგადოების წევრებისა, ქვრივ-ობლებისა, წითელარმიელთა ოჯახებისა და სხვა არაშემძლე გლეხთა სამეურნეო და უფლებრივ ინტერესებს (მაგალ., საზოგადოების კომიტეტი თვალყურს ადევნებს, რათა დასახელებულ პირებს წესიერად და დროზე მიეცეს სამინდვრე ადგილები და სხვა სანახები; მიიღებს სათანადო ღონისძიებას, რომ ისინი უკანონოდ არ იქნენ გამოსახლებულნი მათ მიერ დაჭერილი სადგომებიდან, დაიცავს მათ შეძლებული გლეხების ექსპლოატაციისაგან და თვალ-ყურს ადევნებს, რათა არაშემძლე პირთა და წითელარმიელთა მეურნეობას მიეცეს კანონით დაწესებული შეღავათი და სხვა).

10. დახმარების გაცემის წესებს და რაოდენობას განსაზღვრავს საზოგადოების კომიტეტი წევრთა საერთო კრების დადგენილებითა ან დასტურით.

IV. საზოგადოების შედგენილობა და წევრთა უფლება-მოვალეობანი.

11. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების წევრებად ჩაითვლებიან ორივე სქესის მოქალაქენი, რომელნიც საზოგადოების მოქმედების რაიონში იმყოფებიან და რომელთაც შეუსრულდათ 18 წელი და აქვთ მუშათა და გლეხთა საბჭოებში დეპუტატების არჩევის უფლება.

12. საზოგადოებაში ჩარიცხვის დროს წევრი გადაიხდის შესასვლელ გადასახადს და აგრეთვე შეიტანს ხოლმე პერიოდულ საწევრო გადასახადს, რაც დადგენილ იქნება საზოგადოების წევრთა საერთო კრების მიერ. გადასახადის რაოდენობა, წესი და ვადა განისაზღვრება საზოგადოების წევრთა საერთო კრების მიერ. საწევრო გადასახადი დადგენილია თვითეული მეურნეობისათვის ცალკე და მხედველობაში უნდა იქნეს

иными способами по усмотрению комитета общества;

в) трудовая помощь оказывается рабочими силами, а также организацией субботников, воскресников при засеве полей, снятии урожая, для постройки и т. п.;

г) правовая (юридическая) помощь оказывается путем защиты комитетом общества хозяйственных и правовых интересов членов общества, сирот, вдов, семей красноармейцев и иных маломощных крестьянских хозяйств (наблюдение за правильным и своевременным наделением их луговыми и другими угодьями, предупреждение выселения их вопреки закону из занимаемых помещений, защита от эксплоатации кулаками, наблюдение за предоставлением установленных законом льгот маломощным и красноармейским хозяйствам и т. п.).

10. Порядок оказания означенных видов помощи и размер таковой устанавливаются комитетом общества с одобрения или по постановлениям общего собрания его членов.

IV.

Состав общества, права и обязанности его членов.

11. Членами крестьянского общества взаимопомощи являются граждане обоего пола, находящиеся в районе деятельности общества, достигшие 18 лет и пользующиеся правами избирать в советы рабочих и крестьянских депутатов.

12. Члены общества при вступлении вносят вступительный взнос, а также вносят периодические членские взносы. Размер, порядок и сроки таковых взносов определяются общим собранием членов общества. Взносы устанавливаются для каждого отдельного хозяйства с обязательным учетом степени мощности его по каким либо общим признакам, принятым для всего общества взаимопомощи: по количеству земли, скота, составу семьи (числу работников) и т. п. Члены общества кроме того обязаны в необходимых случаях, устанавливаемых комитетом общества по поста-

მიღებული სამეურნეო ერთეულის ნივთიერი მდგომარეობა რაიმე საერთო ნიშნებისამებრ, რაც მიღებული იქნება მთლად ურთიერთ დამხმარე საზოგადოებისათვის—მიწისა, საქონლისა, ოჯახის შედგენილობისა, მუშა-ხელის რიცხვისა და სხვ. მიხედვით. საზოგადოების წევრი, გარდა ამისა, მოვალეა საჭირო შემთხვევაში, რაც განსაზღვრულ იქნება კომიტეტის მიერ საერთო კრების დადგენილებით, მოახმაროს დროებით თავისი პირადი შრომა და სულიერი და უსულო სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარი როგორც საერთო სარგებლობის საქმეს, ისე საზოგადოების ცალკე, უკიდურეს გაჭირვებაში მყოფ, წევრს.

შენიშვნა. ნაკლებად შემძლე მეურნეობის საწევრო გადასახადისათვის ეძლევა შეღავათი: ან საწევრო გადასახადის ვადის განაწილებით, ან ამ გადასახადის შემცირებით, ან ფულადი და ნატურალური გადასახადის პირად შრომაზე შეცვლით ან და გადასახადისაგან სრულიად განთავისუფლებით. ხოლო ნამეტნავად შემძლე მეურნეობას გადასახადი უნდა გაუდიდდეს.

13. საზოგადოების წევრს, ყოველ შემთხვევაში, გაჭირვება იქნება თუ სტიქიური ან სოციალური უბედურება (ხანძარი, სეტყვა, წყალდიდობა, მოუსავლობა, საქონლის ჭირი, გაძარცვა და სხვ. ამისთ. რამ), აქვს უფლება მოსთხოვოს საზოგადოებას და მის მონაწილეთ დახმარების გაწევა; ეს დახმარება გაეწევა მას ამა დებულებაში გათვალისწინებული წესისა და ცენტრალური გლეხთა საურთიერთო დახმარების კომიტეტის განკარგულებისამებრ.

14. საზოგადოების ის წევრი, რომელიც უჯიათად არ ემორჩილება საზოგადოების კომიტეტის კანონიერ მოთხოვნას ან საერთო კრების დადგენილებას, აგრეთვე ის წევრიც, რომელიც თავისი მოქმედებით ზიანს მიაყენებს საზოგადოებას, შეიძლება საერთო კრების დადგენილებისამებრ, განსაზღვრული ვადით, გამორიცხულ იქნეს საზოგადოების შედგენილობიდან, რაც უნდა გამოცხადდეს საზოგადოების მოქმედების რაიონში.

15. საზოგადოების წევრს უფლება აქვს კომიტეტის უკანონო დადგენილება განასაჩივროს საერთო კრების წინაშე.

16. იძულებითი გადახდევინება ადმი-

новлению общего собрания, отдавать на общую пользу и для отдельных, остро нуждающихся в помощи, членов общества как свой личный труд, так и свой живой и мертвый сельско-хозяйственный инвентарь для временного пользования.

Примечание. Маломощным хозяйствам должны быть предоставлены льготы в виде рассрочки платежа следуемых с них взносов или уменьшения размера их, либо путем замены денежного или натурального взноса личным трудом, или полного освобождения от взноса. В отношении же наиболее зажиточных хозяйств взносы должы быть увеличены.

13. Члены общества во всех случаях нужды и при стихийных и социальных бедствиях (при пожарах, градобитиях, наводнениях, неурожаях, падеже скота, ограблениях и т. п.) имеют право на помощь общества и его участников, которая производится в порядке, предусмотренном настоящим положением и указаниями Центрального крестьянского комитета общественной взаимопощи.

14. Члены общества, упорно не подчиняющиеся законным требованиям комитета общества и постановлениям общих собраний, а равно наносящие вред своей деятельностью обществу, решением общего собрания могут быть исключены из состава общества на определенное время с об'явлением об этом по району действия общества.

15. Члены общества имеют право обжаловать перед общим собранием членов постановления комитета общества, кои они найдут неправильными.

16. Взыскания с членов общества причитающихся с них взносов и сборов принудительным путем в административном порядке, равно как принуждение в том же порядке к отбыванию трудовой, гужевой и иной повинности в пользу общества и его членов не допускаются. Принуждение неаккуратных плательщиков к выполнению лежащих на них обязанностей, если предварительное предупреждение и меры товарищеского воздей-

ნისტრატიულ წესით საზოგადოების წევრისათვის შეწერილი გადასახადისა და გამოსაღებისა. აგრეთვე იძულება წევრისა იმავე წესით,—რათა მან მოიხადოს საზოგადოების სასარგებლოდ შრომისა, შარაგზით ტვირთზიდვისა და სხვ. ბეგარა—არ შეიძლება. იძულება არაპირიანი გადამხდელისა, რომ მან შეასრულოს თავისი მოვალეობა,—უკეთუ წინასწარი გაფრთხილება და სხვ. ესა თუ ის ღონისძიება ამხანაგური ზეგავლენისა უნაყოფო აღმოჩნდება—უნდა განხორციელდეს სარჩელის აღძვრით მის წინააღმდეგ სახალხო სასამართლოში, რომლის გადაწყვეტილება სისრულეში მოიყვანება კანონით დადგენილი საერთო წესისამებრ.

V. საზოგადოების სახსარი.

17. საზოგადოების სახსარს შეადგენს:

ა) შესასვლელი და პერიოდული საწევრო ფულადი და ნატურალური გადასახადი;

ბ) ფულადი და ნატურალური სახსარი, რასაც გადასდებენ სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოები, სხვადასხვა დაწესებულებანი, ორგანიზაციები და კერძო პირები საურთიერთო დახმარების საქმისათვის;

გ) სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოების მიერ გადაცემული უპატრონო და ბეითალმანი ქონება, აგრეთვე არსებული კანონისამებრ სასამართლოს თუ ადმინისტრატიულის წესით კონფისკაციაქმნილი ქონება;

დ) იჯარით აღებული ან საზოგადოების საკუთარი ქონების და საწარმოს შემოსავალი, აგრეთვე საზოგადოებრივი ძალებით შემუშავებული მიწებისა;

ე) ნებაყოფლობითი ფულადი და ნატურალური შეწირულებანი;

ვ) შემთხვევითი შემოსავალი.

18. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებას, თავის წევრების საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად, უფლება აქვს იჯარით აიღოს, ან თვითონ მოაწყოს სასოფლო მეურნეობისათვის დამხმარე საწარმო, როგორიც არის, მაგ., სასოფლო-სამეურნეო იარაღის სარემონტო სახელოსნო, სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმოების გადასამუშავებელი საწარმო, საგრილებელი პუნქტი, გამქირავებელი პუნქტი, თესლეულობის გამწმენდი პუნქტი და ნახშირის საწვავი საწარმო,

ствия окажутся безуспешными, осуществляется посредством возбуждения судебного иска в народном суде: решение последнего приводится в исполнение в установленном законом общем порядке.

V.

Средства общества.

17. Средства крестьянского общества взаимопомощи составляются из:

а) членских, денежных и натуральных взносов, вступительных и периодических;

б) денежных и натуральных средств, отпускаемых органами социального обеспечения, другими учреждениями, организациями и отдельными лицами на нужды взаимопомощи;

в) передаваемого органами социального обеспечения безхозяйственного, выморочного, а равно конфискованного по суду и в административном порядке имущества согласно существующих на этот счет законов;

г) денежных и натуральных доходов, получаемых от арендных или принадлежащих обществу имущества и предприятий, а также от общественных запашек;

д) добровольных пожертвований, денежных и натуральных;

е) случайных поступлений.

18. Крестьянское общество взаимопомощи, в целях удовлетворения нужд своих членов, имеет право снимать в аренду и организовывать подсобные сельскому хозяйству предприятия, как-то: ремонтные сельско-хозяйственные мастерские, предприятия по переработке продуктов сельского хозяйства, случные, прокатные, зерноочистительные пункты, углевыжигательные предприятия, общественные кузницы, чайные, столовые и т. п. Названные предприятия освобождаются от всех видов налогов и сборов как общегосударственных, так и местных, если они обслуживают исключительно потребности членов общества взаимопомощи. Если предприятия обслуживают частично и не членов общества, то каждое такое предприятие облагается налогами и

საზოგადოებრივი სამქედლო, საჩაიე, სასადილო და სხვ. ამისთ. ყველა ზემოაღნიშნული საწარმო განთავისუფლდება ყოველგვარ სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან, უკეთუ იგი აკმაყოფილებს მარტოოდენ საზოგადოების წევრთა საჭიროებას. ხოლო, უკეთუ საწარმო ნაწილობრივ არაწევრებსაც ემსახურება, იგი დაიბეგვრება გადასახადით და გამოსაღებით იმ შეღავათის შეფარდებით, რაც დადგენილია სათანადო დეკრეტებით. იმ შემთხვევაში, როდესაც ამგვარი საწარმო უნდა დაიბეგვროს საერთო სახელმწიფო გადასახადით, სამაზრო აღმ. კომიტეტს შეუძლიან გაანთავისუფლოს იგი როგორც ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან, ისე საიჯარო სასყიდლისაგან, რაც შეტანილ უნდა იქნეს ადგილობრივ სახსარში.

19. საზოგადოების ფულადი და ნატურალური ფონდი საზოგადოების კომიტეტმა უნდა მოახმაროს მარტოოდენ ამა დებულებით გათვალისწინებულ მიზნებს და არა სხვა რაიმე გარეშე საჭიროებას. ხელისუფლების არცერთ ორგანოს არა აქვს საზოგადოების სახსართა განკარგულების უფლება. საზოგადოების სახსართა წესიერ და მიზანშეწონილ ხარჯვას თვალყურს ადევნებენ ზემდგომი გლეხთა საურთიერთო დახმარების კომიტეტები და სათანადო სათემო და სამაზრო აღმ. კომიტეტები.

შენიშვნა. უკეთუ საზოგადოების სახსარი გამოყენებულ იქნა ისეთ მიზნებისათვის, რაც ამა დებულებით გათვალისწინებული არ არის, დამნაშავე პასუხს აგებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 108 და 109 მუხლებისამებრ.

VI. საზოგადოების საქმეთა მმართველობა.

საერთო კრება.

20. გლეხთა საურთიერთო დამხმარე საზოგადოების მმართველ ორგანოდ ითვლება: საზოგადოების წევრთა საერთო კრება (ხოლო გაერთიანებულ სასოფლო საზოგადოებისათვის — რწმუნებულთა კრება) და კომიტეტი. საერთო კრება (ხოლო გაერთ. სასოფლო საზოგად.— რწმუნებულთა კრება) არის გლეხთა

сборами с соблюдением льгот, установленных соответствующими декретами.

В тех случаях, когда предприятия последнего рода привлекаются к уплате общегосударственных налогов, они могут быть, по постановлениям исполкомов, освобождены от местных налогов и сборов и от арендной платы, поступающей в местные средства.

19. Денежные и натуральные фонды общества расходуются комитетом его исключительно на предусмотренные настоящим положением цели и не могут быть затрачены на какие-либо другие посторонние надобности. Никакие органы власти не в праве распоряжаться средствами общества. Надзор за правильным расходованием средств общества осуществляется вышестоящими крестьянскими комитетами общественной взаимопомощи и соответствующими темскими и уездными исполкомами.

Примечание. За расходование средств общества на нужды, не предусмотренные настоящим положением, виновные несут ответственность по ст.-ст. 108 и 109 Уголовного Кодекса ССР Грузии.

VI.

Управление делами общества.

Общее собрание.

20. Органами управления крестьянского общества взаимопомощи являются: общее собрание членов общества (а в обществах взаимопомощи, об'единяющих несколько селений—собрание уполномоченных) и комитет общества.

Общее собрание (а в обществах, об'единяющих несколько селений —собрание уполномоченных) является высшим руководящим органом крестьянского общества взаимопомощи. Общие собрания бывают очередные, созываемые комитетом не реже одного раза в три месяца, и чрезвычайные (внеочередные), созываемые особыми постановлениями комитета либо по требованию ревизионной комиссии

საურთიერთო დახმარების საზოგადოების უმაღლესი ხელმძღვანელი ორგანო. საერთო კრება არის მორიგი და საგანგებო. მორიგ საერთო კრებას მოიწვევს კომიტეტი სამ თვეში ერთხელ მაინც; კრება მოიწვევა საგანგებო კომიტეტის განსაკუთრებული დადგენილებით, ან სარევიზიო კომისიის მოთხოვნით (მუხ. 25) ან და საზოგადოების წევრთა ერთი მეოთხედის წერილობითი განცხადებით. საზოგადოების წევრთა საერთო კრება და რწმუნებულთა კრება მოიწვევა აგრეთვე სათემო აღმასკომის და ზემდგომი საგლეხო საურთიერთო დახმარების კომიტეტის მოთხოვნით. საერთო კრების მოწვევის დრო და დღის წესრიგი წინასწარ (ორი დღით ადრე მაინც) უნდა ეცნობოს საზოგადოების წევრებს, სასოფლო საბჭოს და თემის კომიტეტს.

შენიშვნა 1. საერთო კრების დადგენილება სავალდებულოა როგორც დამსწრე, ისე არადამსწრე წევრთათვის.

შენიშვნა 2. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოება, რომელიც აერთიანებს რამდენსამე სოფელს, მოქმედებს რწმუნებულთა კრების მეშვეობით; ამ რწმუნებულთ აირჩევენ სოფლის ყრილობები. დანარჩენში გაერთიანებული საზოგადოება იხელმძღვანელებს ყველა იმ წესებს და დადგენილებას, რაც სავალდებულოა სასოფლო-საურთიერთო დახმარების საზოგადოებისათვის.

21. სასოფლო გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების კომიტეტი არის საზოგადოების აღმასრულებელი ორგანო; საერთო კრება მას აირჩევს ერთი წლის ვადით. კომიტეტი თავის წრიდან ამოირჩევს თავმჯდომარეს და მის მოადგილეს ან პრეზიდიუმს.

შენიშვნა. კომიტეტის წევრებს შეიძლება მიეცეს გასამრჯელო საზოგადოების წევრთა საერთო კრების დადგენილებით.

22. კომიტეტის სხდომები დაინიშნება საჭიროებისდამიხედვით ორ კვირაში ერთხელ მაინც; კომიტეტი ყველგან მოქმედებს საზოგადოების სახელით თვინიერ განსაკუთრებული საამისო რწმუნებულებისა. კომიტეტი თავისი მოქმედების ანგარიშს ყოველ სამ თვეში ერთხელ წარუდგენს საერთო კრების და ზემდგომ საგლეხო საურთიერთო დახმა-

(п. 25) или по письменному заявлению не менее $1/4$ членов общества. Общее собрание членов общества взаимопомощи и собрание уполномоченных созывается также по требованию темисполкома и вышестоящего крестьянского комитета общественной взаимопомощи.

О вопросах, поставленных на общем собрании, дне и времени его созыва члены сельского общества, сельский совет и темский комитет должны быть извещены своевременно (не позже чем за два дня).

Примечание 1. Решения общего собрания обязательны для всех членов общества, как присутствовавших на собрании, так и не присутствовавших.

Примечание 2. Крестьянские общества взаимопомощи, об'единяющие несколько сел, действуют через собрания уполномоченных, выбираемых сельскими сходами. Во всем остальном Об-ва эти руководствуются правилами и постановлениями, обязательными для сельских обществ взаимопомощи.

21. Комитет сельского крестьянского общества взаимопомощи является исполнительным органом общества и выбирается общим собранием членов общества на 1 год. Комитет избирает председателя и заместителя или президиум.

Примечание. Члены Комитета за свою работу могут получить вознаграждение по определению общего собрания членов общества.

22. Заседания комитета происходят по мере надобности, но не реже одного раза в 2 недели; комитет выступает повсюду от имени общества без особой на то доверенности. В своей деятельности комитет через каждые 3 месяца отчитывается перед общим собранием и вышестоящим крестьянским комитетом общественной взаимопомощи. Комитет несет ответственность за все свои действия и правильное расходование средств общества.

Примечание. Формы и поря

რების კომიტეტს. კომიტეტი პასუხისმგებელია ყოველი თავისი მოქმედებისათვის და საზოგადოების სახსარის სწორი დახარჯვისათვის.

შენიშვნა. ანგარიშგების ფორმასა და წესს განსაზღვრავს გლეხთა საურთიერთო დახმარების ცენტრალური კომიტეტი.

23. კომიტეტი, მოქმედებს რა საერთო კრების დირექტივების თანახმად, აღნუსხავს გაჭირვებულ გლეხთა მეურნეობათ, წითელარმიელთა ოჯახების მეურნეობათ, ინვალიდებს, აგრეთვე უმწეოთ, მათხოვრებს, ქვრივ-ობლებს და სხვ. კომიტეტი აწარმოებს შემოსავალ-გასავლის დავთრებს ფონდებში შემოსულ ფულად და ნატურალურ სახსართა და აგრეთვე დახარჯული თანხებისას; იგი ამზადებს საერთო კრებისათვის მასალას, წარუდგენს მას დასამტკიცებლად ხარჯთაღრიცხვას და მოქმედების გეგმას; შეაქვს თავისი მოსაზრებანი: საურთიერთო დახმარების ამა თუ იმ სახისა, ფორმისა და რაოდენობის შესახებ, საწარმოთა მოწყობისა, თუ იჯარით აღებისა, შენობათა შეძენისა, ქონების გაყიდვისა და დაგირავებისა, სესხის აღებისა და სხვ. შესახებ.

24. კომიტეტში ყველა საქმე გადასწყდება ხმის მარტივი უმრავლესობით. ესა თუ ის მიღებული გადაწყვეტილება წერილობით უნდა იქნეს აღნიშნული. საჭირო შემთხვევაში, საერთო კრების თანხმობით, კომიტეტს შეუძლიან მიიწვიოს ტეხნიკური მდივანი და სათანადო სპეციალისტები.

VII. საზოგადოების საქმეთა რევიზია და ზედამხედველობა მისი მოქმედებისათვის.

25. საზოგადოების ანგარიშგების რევიზიისა, მისი ქონებისა და კომიტეტის ყველა საფინანსო-სამეურნეო საქმის შესამოწმებლად, საზოგადოების წევრთა საერთო კრება (რწმუნებულთა კრება) აირჩევს ერთი წლის ვადით სარევიზიო კომისიას, რომელიც უნდა შესდგებოდეს სამ წევრზე არა ნაკლებისაგან.

26. სარევიზიო კომისიას უფლება აქვს რა დროსაც უნდა მაშინ მოახდინოს რევიზია. საზოგადოების წევრთა ან რწმუნებულთა მორიგ კრებას იგი წარუდგენს მოხსენებას საზოგადოების მოქ-

док отчетности устанавливаются Центральным крестьянским комитетом общественной взаимопомощи.

23. Комитет, действуя по указаниям общего собрания, ведет учет нуждающимся крестьянским хозяйствам, хозяйствам семей красноармейцев, инвалидов, беспризорных, нищенствующих, вдов, сирот и т. п. Комитет ведет приходо-расходные книги поступающим в фонды денежным и натуральным средствам и расходуемым суммам; подготовляет материал для общих собраний, представляет на утверждение общих собраний сметы расходов и доходов и планы деятельности; вносит предположения о видах, размерах и формах взаимопомощи, об открытии и аренде предприятий, приобретений строений, продаже и закладке имущества, о производстве займов и т. п.

24. Дела в комитете решаются большинством голосов. Принятым решениям ведется запись. В случае необходимости комитет, с согласия общего собрания, может приглашать технического секретаря и необходимых специалистов.

VII.

Ревизия дел общества и надзор за его деятельностью.

25. Для ревизии всей отчетности общества, проверки наличного имущества и всех финансово-хозяйственных дел комитета на общем собрании членов общества (собрании уполномоченных) избирается на 1 год ревизионная комиссия в числе не менее 3-х членов.

26. Ревизионная комиссия имеет право производить ревизию во всякое время. К очередным собраниям членов общества или уполномоченных она представляет доклад о деятельности общества и о состоянии его счетов.

27. Право ревизии всех сторон деятельности общества принадлежит и вышестоящим крестьянским комитетам обществ взаимопомощи и рабоче-крестьянской инспекции.

მედებისა და ანგარიშების მდგომარეობის შესახებ.

27. საზოგადოების მოქმედების ყოველმხრივი რევიზიის უფლება აქვს აგრეთვე ზემდგომ საგლეხო საურთიერთო დახმარების კომიტეტს და მუშათა და გლეხთა ინსპექციას.

VIII. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა ყრილობა და გაერთიანება.

28. რათა გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა მიზნები რაც შეიძლება წარმატებით იქნეს განხორციელებული, მოეწყობა საარჩევნო საფუძველზე, სათემო, სამაზრო და ცენტრალური გლეხთა საურთიერთო დახმარების კომიტეტები, რომელთაც თავიანთ მუშაობაში მჭიდრო კავშირი ექნებათ და ითანამშრომლებენ სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოებთან ერთად. აღნიშნულ კომიტეტების ფუნქციებს, მოწყობის წესებს და მოქმედების გეზს განსაზღვრავს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი.

29. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა შორის მუდმივი კავშირის დასამყარებლად, ერთმანეთისათვის შეძენილი გამოცდილების გასაზიარებლად და საერთო მოქმედების გეგმის შესამუშავებლად, მოიწვევა ხოლმე გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა სათემო, სამაზრო და სრულიად საქართველოს ყრილობები და კონფერენციები.

30. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა რეგისტრაცია და გაუქმება, წევრთა და რწმუნებულთა საერთო ყრილობებისა და კონფერენციების მოწვევა, აგრეთვე ამ საზოგადოებათა, მათი შენაერთებისა და ყრილობის მუშაობა სწარმოებს იმ წესებისა და ინსტრუქციების მიხედვით, რასაც გამოსცემს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი.

31. გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოებათა რეგისტრაციას აწარმოებენ, ამა დებულების თანახმად, სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოები.

IX. საზოგადოების მოქმედების მოსპობა და მისი ლიკვიდაცია.

32. საზოგადოების მოქმედება მოისპობა საბჭოთა ხელისუფლების ორგანო-

VIII.

Об'единения и с'езды крестьянских обществ взаимопомощи

28. В целях наиболее успешного достижения задач, стоящих перед крестьянскими обществами взаимопомощи, создаются на началах выборности темские, уездные и центральный крестьянские комитеты общественной взаимопомщи, работающие в тесной связи и совместно с органами социального обеспечения. Функции, порядок образования и деятельности названных комитетов определяются Народным Комиссариатом Социального Обеспечения.

29. Для установления постоянной связи, обмена опытов, выработки общей программы работы и деятельности и т. д. созываются темские, уездные и Всегрузинские с'езды и конференции крестьянских обществ взаимопомощи.

30. Порядок регистрации и прекращения деятельности крестьянских обществ взаимопомощи, созыва общих и делегатских собраний, конференций и с'ездов обществ, а также деятельность как обществ, так и их об'единений и с'ездов регулируется правилами и инструкциями, издаваемыми Народным Комиссариатом Социального Обеспечения.

31. Регистрация крестьянских обществ взаимопомощи, на основании настоящего положения, производится органами социального обеспечения.

IX.

Прекращение деятельности и ликвидация общества.

32. Деятельность общества прекращается по постановлению органов советской власти или по решению общего собрания членов общества. В первом случае ликвидация производится только по указаниям Народного Комиссариата Социального Обеспечения, во-втором—принятое решение о ликвидации приобретает силу, если оно принято большинством $^{2}/_{3}$ голосов и подтверждено в двух последующих одно за другим общих со-

ების დადგენილებით ან საზოგადოების წევრთა საერთო კრების გადაწყვეტილებით. პირველ შემთხვევაში საზოგადოების ლიკვიდაცია მოხდება მარტოოდენ სოციალური უზრუნველყოფის სახ. კომისარიატის დირექტივებით; მეორე შემთხვევაში საერთო კრების დადგენილებას ლიკვადაციის შესახებ აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა მხოლოდ მაშინ, უკეთუ ეს დადგენილება მიღებულია ხმათა 2/3 უმეტესობით და დადასტურებულია ორ შემდგომ, ერთიმეორის მიმყოლ, საერთო კრებაზე,—რომელთა შორის ორმა კვირამ უნდა გაიაროს.

33) საზოგადოების ლიკვიდაცია მოხდება ერთი თვის განმავლობაში დღიდან დადგენილების მიღებისა. საზოგადოების ყველა საქმეები, ქონება და ფულადი თანხები, უდავო ვალდებულებათა გასტუმრების შემდეგ, გადადის ზემდგომი საგლეხო საურთიერთო დახმარების კომიტეტის განკარგულებაში იმ ინსტრუქციის თანახმად, რაც გამოცემულ იქნება ამა დებულების 30 მუხ. მიხედვით.

სრულიად საქ. საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებული კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქ. საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებული კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 20.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე—32, 34, 36, 37, 39 და 42 №№-ში 1925 წ. თებერვლის 8, 11, 13, 14, 17 და 20.

браниях с промежутками между ними в 2 недели.

33. Ликвидация производится в месячный срок со дня последовавшего постановления. Все дела, имущество и денежные суммы общества взаимопомощи после ликвидации, за покрытием бесспорных обязательств, поступают в распоряжение вышестоящего крестьянского комитета общественной взаимопомощи в порядке инструкций, издаваемых согласно п. 30 настоящего положения.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 20.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист" № 32. 34, 36, 37. 39 и 42 от 8, 11, 13, 14, 17 и 20 февраля 1925 г.

5. დადგენილება № 5

სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 28 ნომრით გამოცემული დეკრეტის მე-17 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 28 ნომრით გა-

5. Постановление № 5

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

„Об изменении п. 17 декрета Революционного Комитета С.С.Р. Грузии за № 28".

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

П. 17-й декрета Революционного Комитета С.С.Р. Грузии за № 28 изменить в следующем виде: Заявление о рождении или находке ребенка дол-

მოცემული დეკრეტის მე-17 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად: განცხადება ბავშვის დაბადების ან პოვნის შესახებ უნდა მოხდეს არა უგვიანეს ორი თვისა დაბადების ან პოვნის დღიდან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1925 წ. იანვრის 27.
ტფილისი—სასახლე.

жно последовать не позднее двух месяцев со дня рождения или находки.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 27.
Тифлис—Дворец.

---

6. დადგენილება № 6

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული საშტატო კომისიის გაუქმებისა და ასეთივე კომისიის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან დაარსების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ 1923 წ. ნოემბრის 20 თარიღითა და 72 №-რით გამოცემული დადგენილების შესაცვლელად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული საშტატო კომისია გაუქმებულ იქნეს.

2. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყველა სახელმწიფო დაწესებულებისა და სამეურნეო ორგანიზაციის მტკიცე შტატების შემუშავება, აგრეთვე შემუშავება ყველა დებულებისა არსებული შტატების შეცვლისათვის, და გადაჭრა ყველა საკითხისა, რაც წარმოიშვება შტატების დაწესების პროცესში,—დაევალოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს.

3. დაარსდეს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან სა-

6. Постановление № 6

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об упразднении Штатной Комиссии при НКТ и об учреждении таковой при РКИ ССР Грузии.

Во изменение постановления Президиума ВЦИК-а от 20 ноября 1923 года № 72 Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов постановляет:

1. Штатную Комиссию при НКТ ССРГ упразднить.

2. Разработку твердых штатов всех государственных учреждений и хозяйственных организаций ССР Грузии, разработку всех положений по изменению существующих штатов и разрешение всех вопросов, возникающих в процессе установления последних—возложить на Народный Комиссариат Рабоче-Крестьянской Инспекции.

3. Образовать при РКИ Штатную Комиссию под председательством Замнаркома РКИ, в составе представителей от РКИ (кроме председателя), Уполнаркомфина, Наркомтруда и Совпрофа.

4. Сроком для окончательного ликвидирования дел бывшей Штатной

შტატო კომისია მუშათა და გლეხთა ინსპექციის კომისრის მოადგილის თავმჯდომარეობით შემდეგ დაწესებულებათა წარმომადგენლებისაგან: მუშათა და გლეხთა ინსპექციისა (გარდა თავმჯდომარისა), ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა, შრომის სახ. კომ. და პროფკავშირის საბჭოსი.

4. შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული საშტატო კომისიის საქმეების საბოლოო ლიკვიდაციის ვადათ დაინიშნოს 1925 წ. იანვრის 31.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 27.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-28 №-ში 1925 წ. თებერვლის 4.

7. დადგენილება № 7

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

თამასუქის დებულების მე-12 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

თამასუქის დებულების მე-12 მუხლის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„მუხ. 12 პროტესტის მოსახდენად თამასუქის პატრონმა თამასუქი უნდა წარუდგინოს სანოტარო ორგანოს; ხოლო, უკუთუ იმ ადგილას, სადაც გადახდა უნდა მომხდარიყო, ასეთი ორგანო არ არის,—სახალხო მოსამართლეს, მეორე დღეს იმ ვადის გასვლისას, რა ვადაზედაც თამასუქის გამცემმა გადახდა იკისრა. ორი დღის განმავლობაში თამასუქის ვადის დადგომიდან სანოტარო ორგანომ ან სახალხო მოსამართლემ თამასუქით ვალდებულ პირებს პირადად ან წერილობით უნდა მოსთხოვოს გადახდა. უკეთუ მოთხოვნის მეორე დღეს 3 საათამდე თამასუქით ფული არ იქნება გადახდილი, სა-

Комиссии при НКТ ССР Грузии считать 31-ое января 1925 г.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 27.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 28 от 4 февраля 1925 г.

7. Постановление № 7

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета

Об изменении ст. 12 Положения о векселях.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет, во изменение ст. 12 Положения о векселях, постановляет изложить означенную статью в следующей редакции:

„Ст. 12. Для совершения протеста векселедержатель должен пред'явить вексель в нотариальный орган, а в случае отсутствия такового в месте платежа—Народному Судье на следующий день после срока, в который векселедержатель обязался уплатить по векселю. В течение 2 дней после наступления срока по векселю нотариальный орган или судья пред'являет лично или письменно требование о платеже обязанным по векселю лицам, и если до 3 часов дня, следующего за пред'явлением требования, платеж по векселю не поступит, нотариальный орган или

ნოტარო ორგანომ ან სახალხო მოსამართლემ იმავე დღეს უნდა მოახდინოს თამასუქის პროტესტი განსაკუთრებულ რეესტრში ჩაწერით და თვით თამასუქზე აღნიშვნით".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 28.
ტფილისი—სასახლე.

Народный Судья в тот же день протестует вексель путем записи о протесте в особом реестре и отметки на самом векселе".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г, января 28.
Тифлис—Дворец.

8. დადგენილება № 8

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილების თანახმად ამხ. თედორე დოლიძე განთავისუფლებულ იქნეს ს. ს. რ. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარის მოადგილის თანამდებობიდან. ამხ. აკაკი ქავთარაძე დანიშნულ იქნეს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარის მოადგილედ.

მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის მოადგილე ამხ. ალექსანდრე ფანცხავა განთავისუფლებულ იქნეს თავის თანამდებობიდან.

ამხ. ისაკი ალექსანდრეს ძე ჟვანია დანიშნულ იქნეს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარის მოადგილედ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. იანვრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-27 №-ში 1925 წ. თებერვლის 3.

8. Постановление № 8

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Согласно постановления Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Заместитель Народного Комиссара Внутренних Дел тов. Феодор Долидзе освобождается от занимаемой им должности.

Товарищ Акакий Кавтарадзе назначается Заместителем Народного Комисара Внутренних Дел.

Заместитель Народного Комиссара Земледелия ССРГ тов. Александр Панцхава освобождается от занимаемой им должности.

Товарищ Исаакий Александрович Жвания назначается Заместителем Народного Комиссара Земледелия ССРГ.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. января 30.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 27 от 3 февраля 1925 г.

9. დადგენილება № 9

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილების თანახმად:

1. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მოადგილე ამხ. გიორგი სპირიდონის ძე ვაწაძე განთავისუფლებულ იქნას თავის თანამდებობიდან.
2. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მოადგილედ დაინიშნოს ამხ. ვალერიან იოსების ძე აბზიანიძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. თებერვლის 12.
ტფილისი—სასახლე.

9. Постановление № 9

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Согласно постановления Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов:

1. Заместитель Народного Комиссара Здравоохранения тов. Георгий Спиридонович Вацадзе освобождается от занимаемой им должности.
2. Заместителем Народного Комиссара Здравоохранения назначается тов. Валлериан Иосифович Абзианидзе.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. февраля 12.
Тифлис—Дворец.

10. დადგენილება № 10

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილების თანახმად:

1. სოფელ სავანისხევს (ახალდაბის თემი, გორის მაზრაში) დაერქვას „წითელიხევი".
2. სოფელ ახალქალაქს (გორის მაზრა) დაერქვას „წითელქალაქი".

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. თებერვლის 12.
ტფილისი—სასახლე.

10. Постановление № 10

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов.

Постановлением Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов:

1. Селение Саванисхеви (Ахалдабского теми, Горийского уезда) переименовать в „Цителихеви".
2. Селение Ахалкалаки (Горийского уезда) переименовать в „Цителкалаки".

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. февраля 12.
Тифлис—Дворец.

11. დადგენილება № 11

სრ. საქ. საბჭ. ცენტრ. აღმ. კომ. პრეზიდიუმისა

მთავარი და ოლქის სადისციპლინო სასამართლოების წევრების დანიშვნის შესახებ.

სრულ. საქ. საბჭ. ცენტრ. აღმ. კომ. პრეზიდიუმი ადგენს:

1. სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1924 წ. ნოემბრის 18 თარიღით და 122 ნომრით გამოცემული სადისციპლინო სასამართლოს დებულების მე-3 მუხლის თანახმად დანიშნულ იქნენ: მთავარი სადისციპლინო სასამართლოს თავმჯდომარედ—ამხ. ვ. სტურუა და წევრებად: 1. ყურულაშვილი გიორგი, 2. ამხ. ცინცაძე ვანო.

2. იმავე დებულების მე-2 მუხლის თანახმად დანიშნულ იქნენ 1925 წლისათვის: აღმოსავლეთ საქართველოს ოლქის სადისციპლინო სასამართლოს წევრებათ: 1. ამხ. სუხიშვილი ლადო, 2. ამხ. კაჭარავა ალ., 3. ამხ. ატოევი, მათგან ამხ. სუხიშვილი თავმჯდომარედ, ხოლო დასავლეთ საქართველოს ოლქის სადისციპლინო სასამართლოს წევრებად: 1. ამხ. ლორთქიფანიძე დ., 2. ამხ. თათეიშვილი, 3. პროფ. ბიუროს თავმჯდომარე—კობახიძე, მათგან ამხ. ლორთქიფანიძე—თავმჯდომარედ.

3. იუსტიციის სახალხო კომისრის წარდგენისამებრ დანიშნულ იქნენ: მთავარი სადისციპლინო სასამართლოს სათადარიგო წევრებად: ამხ. რთველაძე, მასხულია; აღმოსავლეთ საქართველოს ოლქის სადისციპლინო სასამართლოსი: ამხ. ახმეტელი და კოჩეტკოვი, და დასავლეთ საქართველოს ოლქის სადისციპლინო სასამართლოსი—ამხ. აფხაიძე ა. და ჭუმბურიძე თეიმურაზ.

4. სადისციპლინო სასამართლო შეიკრიბება საჭიროებისდა მიხედვით თავმჯდომარის განკარგულებისამებრ და მოქმედობს სადისციპლინო სასამართლოს დებულების თანახმად.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. თებერვლის 16.

ტფილისი—სასახლე.

11. Постановление № 11

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О назначении членов Главного и Областных Дисциплинарных Судов.

Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов постановляет:

1. На основании ст. 3 Положения о Дисциплинарных Судах, утвержденного Постановлением ВЦИК'а от 18 ноября 1924 года за № 122 назначаются: Председателем Главного Дисциплинарного Суда тов. В. Стуруа.

Членами—1. Курулов Георгий, 2. Цинцадзе Вано.

2. На основании ст. 2 того же Положения назначаются на 1925 год членами Областного Дисциплинарного Суда Восточной Грузии:

1. Сухишвили Л., 2. Качарава Ал., 3. Атоев, из них тов. Сухишвили Председателем. Членами Областного Дисциплинарного Суда Западной Грузии: 1. Лордкипанидзе Д., 2. Татейшвили, 3. Пред. Проф. Бюро Кобахидзе, из них тов. Лордкипанидзе Председателем.

3. По представлению Народного Комиссара Юстиции назначаются запасными членами Главного Дисциплинарного Суда: тов. Ртвеладзе, Масхулия, Обл. Дисц. Суда Восточной Грузии—Ахметели и Кочетков, Областного Дисциплинарного Суда Западной Грузии тов. А. Апхаидзе и Чумбуридзе Теймураз.

4. Дисциплинарные Суды созываются по мере надобности распоряжением его Председателей и действуют во всем согласно правил, установленных Положением о Дисциплинарных Судах.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. февраля 16.

Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

12. დადგენილება № 12

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

მოქალაქეთა მიერ გვარის და სახელის გამოცვლის წესის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლის აპრილის 28-ის თარიღით და 28 №-რით გამოცემული დეკრეტის 61, 62, 63 და 64 მუხლების შესაცვლელად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყოველ მოქალაქეს, 18 წლის შესრულების შემდეგ, უფლება აქვს გამოიცვალოს თავისი გვარი (ჩამომავლობითი სახელწოდება) და სახელი, უკეთუ ამით შელახულ არ იქნება მესამე პირთა უფლებანი.

2. ის პირი, რომელსაც სურს გამოიცვალოს გვარი (ჩამომავლობითი სახელწოდება) ან სახელი, განცხადებით მიმართავს სამაზრო (ან მის თანაბარ) მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ორგანოს. განცხადებას დართული უნდა ჰქონდეს მთხოვნელის პირადობის დამამტკიცებელი დოკუმენტები, ან და ამ დოკუმენტების ასლი, ნოტარიული წესით შემოწმებული.

3. ასეთ განცხადებას მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანო გამოაქვეყნებს განმცხადებლის ხარჯზე ადგილობრივ ოფიციალურ გაზეთში, აგრეთვე სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანოში, ამავე დროს აცნობებს იმ დაწესებულებათ, რომელნიც აწარმოებენ სამართალში მყოფელობის სიებს.

შენიშვნა. დაწესებულებათ, რომელნიც აწარმოებენ სამართალში მყოფელობის სიებს, დაეკისრებათ აგრეთვე გვარ და სახელ გამოცვლილ პირთა სიების წარმოება და პერიოდულად მათი გამოქვეყნება.

4. სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანოში განცხადების გამოქვეყნებიდან (მ. 3.) ორი თვის შემდეგ იმ

12. Постановление № 12

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии

О порядке перемены гражданами своих фамилий и имен.

В изменение ст. ст. 61, 62, 63 и 64 декрета Ревкома Грузии от 28 апреля 1921 года № 28 Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии постановляют:

1. Каждому гражданину ССР Грузии, по достижении им 18 летнего возраста, предоставляется право изменять свою фамилию (родовое прозвище) и имя, поскольку этим не затрагиваются права третьих лиц.

2. Лица, желающие изменить свою фамилию (родовое прозвище) или имя, подают заявление в уездный (или соответствующий ему) орган ЗАГС с приложением документов, удостоверяющих личность, или нотариальных копий этих документов.

3. О сделанном заявлении орган ЗАГС делает за счет заявителя публикацию в местной официальной газете, а также в органе Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и одновременно сообщает учреждениям, ведущим списки об уголовной судимости.

Примечание. На учреждение, ведущее списки о судимости, возлагается также ведение списков изменяемых фамилий (родовых прозвищ) или имен и периодическое их опубликование.

4. По прошествии двухмесячного срока со времени опубликования заявления в органе Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета (ст. 3), лицо изменившее свою фамилию (родовое прозвище) или имя, имеет право требовать внесения той фамилии (прозвища) или имени во все акты гражданского состояния.

5. Супруги и совершеннолетние дети лиц, изменяющих свою фамилию (прозвище), принимают новую фами-

პირს, რომელმაც გამოიცვალა გვარი (ჩამომავლობითი სახელწოდება) ან სახელი, უფლება აქვს მოითხოვოს, რომ ეს გვარი (ჩამომავლობითი სახელწოდება) ან სახელი შეტანილ იქნეს მოქალაქობრივი მდგომარეობის ყველა აქტში.

5 მეუღლე იმ პირისა, რომელმაც გამოიცვალა გვარი (ჩამომავლობითი სახელწოდება), და ამ პირის სრულწლოვანი შვილები მიიღებენ მეუღლის თუ მშობლის ახალ გვარს, უკეთუ ისინი ამაზე თანახმა იქნებიან. განცხადება თავიანთი თანხმობისა თუ უარის შესახებ ამ პირთ შეაქვთ მეუღლესთან ან მშობლებთან ერთად ან და მათგან დამოუკიდებლად, ზემოაღნიშნული წესით.

6. არასრულწლოვანი შვილები მიიღებენ ახალ გვარს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ორივე მათი მშობელი გამ[illegible]ლის გვარს ან შეთანხმდება მათ შვილებს მიეცეს ერთი მათგანის ახალი გვარი.

უკეთუ ეს შეთანხმება არ იქნა მიღწეული, დავა შვილების გვარის გამოცვლის შესახებ გადაწყდება სასამართლოს წესით.

7. ამ დადგენილების შეფარდებისათვის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს დაევალება, იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, გამოსცეს სათანადო ინსტრუქცია.

სრულიან საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. მარტის 13.
ტფილისი—სასახლე.

лию (прозвище) супруги или родителя в случае на то своего согласия. О своем согласии или несогласии эти лица делают письменное заявление или совместно с супругами или родителями, или независимо от них в указанном выше порядке.

6. Несовершеннолетние дети принимают новую фамилию (прозвище) в том случае, когда оба родителя приняли новую фамилию или согласились дать детям новую фамилию одного из супругов. В случае недостижения такого соглашения вопрос об изменении фамилии детей разрешается судом.

7. Народному Комиссариату Внутренних Дел ССР Грузии, по соглашению с Народным Комиссариатом Юстиции, поручается издать инструкцию по применению настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Председатель Совета Народных Комиссаров Социалистической Советской Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. марта 13.
Тифлис—Дворец.

13. დადგენილება № 13

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებული კომიტეტისა

საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-3 სესიის ამნისტიის განხორციელების შესახებ.

საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-3

13. Постановление № 13

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О порядке проведения в жизнь амнистии 3-ей Сессии ЦИК-а С.С.С.Р.

Во исполнение постановления 3-ей сессии ЦИК-а СССР от 7 марта сего года, об облегчении участи заключенных, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов по-

სესიის მიერ დაპატიმრებულთა ხვედრის შემსუბუქების შესახებ ამა წლის მარტის 7-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების შესასრულებლად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: განსაზღვრულ იქნეს შემდეგი წესი აღნიშნული დადგენილების განხორციელებისათვის:

1. ამნისტიის იმ გლეხთათვის შესაფარდებლად, რომელთაც სასამართლო ან ადმინისტრატიულ ორგანოს განაჩენით ან დადგენილებით დაედოთ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გაუსტუმრებლობისა ან ვადაზე შეუტანლობისათვის პიროვნული ან ქონებრივი სასჯელი, აგრეთვე შინამრეწველთათვის — სახელმწიფო და ადგილობრივი გამოსაღების გაუსტუმრებლობისა და ვადაზე შეუტანლობისათვის, მოეწყოს სამაზრო და საქალაქო აღმასრულებელ კომიტეტებთან კომისიები შემდეგი შედგენილობით: სამაზრო (ან საქალაქო) აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ერთი წევრი, ერთ-ერთი სახალხო მოსამართლე, (ქ. ქ. ტფილისში და ქუთაისში კი ოლქის სასამართლოს ერთი წევრი) და სამაზრო საფინანსო განყოფილების ერთი წარმომადგენელი, პირველი მათგანის თავმჯდომარეობით და პროკურორის სამაზრო თანაშემწის მეთვალყურეობით—ადგილობრივ და ოლქის პროკურორისა—ქ. ქ. ტფილისში და ქუთაისში.

2. იმ გლეხებს და შინა-მრეწველთ, რომელთაც ა/წ. მარტის 8-დე არ შეუსრულებიათ კანონის ის მოთხოვნა, რაც ამა დადგენილების 1 მუხლშია აღნიშნული, ხოლო რომელთა საქმეც ჯერ კიდევ არ განხილულა, ამნისტია შეეფარდებათ სათანადო სასამართლო და ადმინისტრატიული ორგანოს დადგენილებით.

შენიშვნა. მე-2 პუნქტში აღნიშნულ პირებს სასამართლო დაწესებულებაში ამნისტია შეეფარდებათ სასამართლოს გამწესრიგებელ სხდომის დადგენილებით.

3. ამნისტიის შეფარდება იმ მოქალაქეთათვის, რომელთაც მიესაჯათ თავისუფლების აღკვეთა კონტრ-რევოლიუციონური და რელიგიური მოტივებით ჩადენილი დანაშაულის გამო, აგრეთვე იმ მოქალაქეთათვის, რომელთაც აღნიშნული დანაშაული ჩაიდინეს ამა მარტის 8-მდე, ხოლო მათი საქმე წინასწარ გამო-

становляет определить нижеследующий порядок проведения в жизнь означенного постановления:

1. Для проведения амнистии в отношении крестьян, на коих наложены взыскания личные и имущественные приговором или постановлением судебных и административных органов за невзнос и неплатеж в срок сельско-хозяйственного налога, а равно в отношении кустарей за невзнос и неплатеж в срок государственных и местных сборов образовать при уездных и городских Исполнительных Комитетах Комиссии в составе: одного члена Президиума Уездного (или городского) Исполнительного Комитета, одного из Народных Судей (а в г. г. Тифлисе и Кутаисе—одного члена Областного Суда) и одного представителя от УФО, под председательством первого из них и под наблюдением Уездного Помощника Прокурора на местах и Областных Прокуроров в г.г. Тифлисе и Кутаисе.

2. В отношении крестьян и кустарей, не выполнивших требования закона, означенные в п. 1 настоящего постановления, до дня 8-го сего марта, но дела коих еще не рассмотрены, амнистия применяется постановлением подлежащих судебных и административных органов.

Примечание. В судебных учреждениях к лицам, означенным в п. 2, амнистия применяется постановлением распорядительного заседания суда.

3. Для применения амнистии в отношении граждан, приговоренных к лишению свободы за контр-революционные преступления, и за преступления совершенные по религиозным мотивам, а равно в отношении граждан, совершивших означенные деяния до дня 8-го сего марта, но дела о коих находятся еще в стадии предварительного следствия или дознания, образовать особые комиссии в гор. Тифлисе, Кутаисе и Батуме, а в уездах комиссии при местных Политбюро в составе: Председателя Уездного Исполкома, Председателя Политбюро и Уездного Уполномоченного Областно-

ძიების და მოკვლევის სტადიაშია, მოეწყოს განსაკუთრებული კომისიები ქალ. ტფილისსა, ქუთაისსა და ბათომში, ხოლო მაზრებში კომისიები—ადგილობრივ პოლიტიკურ ბიუროსთან; ამ უკანასკნელ კომისიებში შევლენ: სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე, პოლიტიკური ბიუროს თივმჯდომარე და საოლქო სასამართლოს სამაზრო რწმუნებული პირველი მათგანის თავმჯდომარეობით.

4. სასჯელის ვადის ნახევრად შემცირება იმ მუშისა, გლეხისა, წითელარმიელისა და სამხედრო მსახურისათვის, რომელიც მსჯავრდადებულია ყველა დანაშაულის გამო, გარდა 1-ლ და მე-3 მუხ. აღნიშნულ დანაშაულისა, მოხდება იმ სასამართლო (გამწესრიგებელი სხდომის) და ადმინისტრატიული ორგანოს განკარგულებით, რომლის განაჩენითაც ან დადგენილებისა ესა თუ ის პირი იხდის სასჯელს.

შენიშვნა. უკეთუ დაწესებულება, რომლის განაჩენითა ან დადგენილებით მსჯავრდადებული იხდის სასჯელს, გაუქმებულ იქნა, სასჯელის ვადას შეუმცირებს იმ ადგილის სათანადო დაწესებულება, სადაც იგი სასჯელს იხდის.

5. მე-4 მუხ. აღნიშნულ პირთათვის სასჯელის ვადის ნახევრად შემცირება მოხდება იმ ძირითადი ვადის მიხედვით, რაც განსაზღვრული იქნება სასამართლოს ადმინისტრატიული ან საგანგებო კომისიის ორგანოს მიერ, სასჯელის იმ ნაწილის ჩათვლით, რაც უკვე მოხდილია; ეს შემცირება გავრცელდება ყველა გვარისა და სახის სასჯელზე, რაც გადაწყვეტილია ვადით, როგორიც არის: თავისუფლების აღკვეთა, თავისუფლების პირობითი აღკვეთა, იძულებითი მუშაობა და უფლების შეზღუდვა.

შენიშვნა. მე-5 მუხ. აღნიშნული სასჯელის ვადის შემცირება არ შეეფარდება რეციდივისტებს, რომელთაც დანაშაული ორჯერზე მეტი ჩაუდენიათ.

6. ყველა საპატიმრო ადგილის უფროსს, აგრეთვე იძულებითი მუშაობის ბიუროს დაევალება, სამი დღის განმავლობაში ამა დადგენილების გამოქვეყნებიდან, წარუდგინოს სათანადო სასამართლო, ადმინისტრატიულ და საგანგებო კომისიის ორგანოს სია იმ პირთა, რომელნიც იხდიან სასჯელს.

го Суда, под председательством первого из них.

4. Сокращение срока наказания на половину рабочим, крестьянам, красноармейцам и военнослужащим, осужденным за все иные, кроме означенных в п.п. 1 и 3 преступлениях, производится теми судебными (в распорядительном заседании) и административными органами, по приговору или постановлению коих данное лицо отбывает наказание.

Примечание. В случае упразднения того учреждения, по приговору или постановлению коего отбывает наказание осужденный, сокращение срока наказания применяется соответствующим учреждением по месту отбытия наказания.

5. Сокращение срока наказания на половину лицам, перечисленным в п. 4, производится, исходя из основного срока определенного судом, административным органом или органами ЧК, с зачетом отбытой части наказания и распространяется на все роды и виды наказания, определяемые на срок, как-то лишение свободы, условное лишение свободы, принудительные работы и поражение прав.

Примечание. Сокращение срока наказания, означенное в п. 5, не распространяется на рецидивистов, совершивших преступление более двух раз.

6. Всем начальникам мест заключения, а равно Бюро принудительных работ представить, в трехдневный срок по опубликовании настоящего постановления, подлежащим судебным, административным органам и органам ЧК список лиц, отбывающих наказания.

7. В отношении лиц, означенных в п. 4 настоящего постановления, впавших в преступления до дня 8-го сего марта, но дела коих находятся еще в стадии предварительного производства, сокращение срока наказания применяется по рассмотрении дела по существу.

8. По делам, находящимся в стадии касационного производства, сокращение срока наказания применяется кас-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

7. ამა დადგენილების მე-4 პუნქტში აღნიშნულ პირთ, რომელთაც დანაშაული ჩაიდინეს მარტის 8-მდე, ხოლო რომელთა საქმეც წინასწარი წარმოების სტადიაშია, სასჯელის ვადის შემცირება შეეფარდება საქმის არსებითად განხილვის შემდეგ.

8. იმ საქმის გამო, რომელიც საკასაციო წარმოების სტადიაშია, სასჯელის ვადის შემცირებას შეუფარდებს საკასაციო ინსტანცია, როდესაც საკასაციო საჩივარი ან პროტესტი დატოვებულია უშედეგოდ და საქმის ხელმეორედ არსებითად განხილვის შემდეგ, როდესაც განაჩენი გაუქმებულია.

9. საჩივარი ამნისტიის შეუფარდებლობისა ან არა-სწორი შეფარდების გამო შეტანილ უნდა იქნეს რესპ. პროკურორის სახელზე, რომელსაც დაეკისრება საერთო მეთვალყურეობა ხსენებული ამნისტიის განხორციელებისათვის.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ **ლ. სუხიშვილი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. მარტის 16.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-61 №-ში 1925 წ. მარტის 17.

сационной инстанцией, в случае оставления кассационной жалобы или протеста без последствий, и после нового рассмотрения дела по существу, в случае отмены приговора.

9. Все жалобы на неп[illegible]ие или на неправильное пр[illegible]ие амнистии подаются на [illegible] прокурора Республики, на которого возлагается общее наблюдение за проведением в жизнь означенной амнистии.

За Председателя Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Л. Сухишвили.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. марта 16.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 61 от 17 марта 1925 г.

---

14. დადგენილება № 14

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საცხოვრებელი სადგომების თაობაზე 1923 წ. სექტემბრის 26 თარიღით გამოცემული დეკრეტის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ საცხოვრებელი სადგომების შესახებ—1923 წლის სექტემბრის 26 თარიღით გამოცემული დეკრეტის ზოგიერთი მუხლის

14. Постановление 14

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Сов. Соц. Респ. Грузии

Об изменении некоторых статей декрета 26 сентября 1923 г. „О жилых помещениях".

Во изменение некоторых статей декрета Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии от 26 сентября 1924 г. „О жилых помещениях" Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Ко-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შასაცვლელად—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

... აღნიშნული დეკრეტის მე-9 მუ... ალოს შემდეგნაირად:

„დ... ... ლი საცხოვრებელი სივრცის ნორმად ყო... მოქალაქისათვის, გამოუნაკლისად, დაწესებულია: თბილისში ოცი (20) ოთხკუთხი არშინი თვითეულ სულზე, ხოლო საქართველოს დანარჩენ ქალაქებში—25 ოთხკუთხი არშინი თვითეულ სულზე: დაწესებულებისა და საწარმოსათვის—ყველგან ცხრა (9) არშინი თვითეულ თანამშრომელზე".

2. იმავე დეკრეტის მე-10 მუხ. „ა" პუნქტი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„ა) სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კერძო დაწესებულებისა და საწარმოს მუშები და მოსამსახურენი, აგრეთვე წითელარმიელნი და ყველა აქ ჩამოთვლილ პირთა ოჯახის წევრნი, რომელნიც მათ რჩენაზე იმყოფებიან".

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის 1925 წლის მარტის 1-დან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ **ლ. სუხიშვილი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. მარტის 26.

ტფილისი—სასახლე.

миссаров Соц. Сов. Республики Грузии постановляют:

1. Ст. 9 вышеназванного декрета изменить следующим образом:

„Для всех без исключения граждан установить следующую норму жилой площади: в Тифлисе двадцать (20) квадратных аршин на душу, в остальных городах Грузии—двадцать пять (25) квадратных аршин; для учреждений-же и предприятий всюду—9 аршин на каждого сотрудника".

2. Пункт „а" ст. 10-ой того-же декрета изменить следующим образом:

„а) рабочие и служащие государственных, общественных и частных учреждений и предприятий, а также красноармейцы и все члены семей перечисленных лиц, находящиеся на их иждивении".

3. Постановление это вступает в силу с 1 марта 1925 г.

За Председателя Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Л. Сухишвили.*

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии *Ш. Элиава.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. марта 26
Тифлис—Дворец.

15. დადგენილება № 15

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-3 სესიის ამნისტიის განხორციელების წესის შესახებ 1925 წ. მარტის 16-ს თარიღითა და მე-13 №-რით გამოცემული დადგენილების განმარტებისათვის.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-3 სესიის ამნის-

15. Постановление № 15

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Раз'яснение к постановлению от 16 марта 1925 г. за № 13—о порядке проведения в жизнь амнистии 3-ей сессии ЦИК-а С.С.С.Р.

В дополнение к постановлению своему от 16 марта сего года „о порядке проведения в жизнь амнистии 3-ей сессии ЦИК-а СССР",—Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет: разъяснить, что льготы, означенные в п.п.

ტიის განხორციელების წესის შესახებ 1925 წ. მარტის 16-ს თარიღითა და მე-13 №-რით გამოცემული დადგენილების დასამატებლად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: განმარტებულ იქნეს, რომ ზემოდსახელებულ დადგენილების მე 4 და 5 პ. პ. აღნიშნული შეღავათები შეეფარდება მუშათა და გლეხთა შემდეგ კატეგორიებს:

1. ყველა გლეხს, რომელიც მიწას ამუშავებს.

2. ყველა მუშას, რომელიც ფიზიკურ შრომას ეწევა ფაბრიკაში, ქარხანაში, აგრეთვე საბჭოთა და საზოგადოებრივ დაწესებულებასა და საწარმოში.

3. მუშათა და გლეხთა ჩამომავლობის ყველა მშრომელს, რომელიც სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ დაწესებულებასა და საწარმოში მსახურებს, უკეთუ ეს სამსახური მისი არსებობის ერთად ერთი წყაროა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებული კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ **ლ. სუხიშვილი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1925 წ. მარტის 31.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-75 №-ში 1925 აპრილის 3.

4 и 5 вышеозначенного постановления, применяются к нижеследующим категориям рабочих и крестьян:

1. Ко всем крестьянам, занятым обработкой земли.

2. Ко всем рабочим, занятым физическим трудом на фабриках, заводах, а равно в Советских и общественных учреждениях и предприятиях.

3. Ко всем трудящимся, по происхождению из рабочих или крестьян, служащих в государственных, кооперативных и общественных учреждениях и предприятиях, если единственным источником их существования является служба в таковых.

За Председателя Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *А. Сухишвили.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1925 г. марта 31.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 75 от 3 апреля 1925 г.

---

16. დადგენილება № 1

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სამდღიურის შესახებ.

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სახსართა გასაძლიერებლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

ნება მიეცეს საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალურ კომიტეტს გამართოს ა-წ. თებერვლის 2, 3 და 4 რიცხვებში წითელ ჯვრის სამდღიური.

აღნიშნულ დღეებში საქართველოს

16. Постановление № 1

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О проведении трехдневника Красного Креста.

В целях усиления средств Грузинского Общества Красного Креста Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Разрешить Центральному Комитету Грузинского Общества Красного Креста провести 2-го, 3-го и 4-го февраля с. г. трехдневник Красного Креста.

2. В указанные дни клиентов всех,

სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორია-ზე არსებულ კერძო, სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ ცალობით სავაჭრო დაწესებულებათა მყიდველი, გარდა პირველი ხარისხის სავაჭრო დაწესებულებებისა, დაბეგვრილ იქნეს განსაკუთრებული გადასახადით წითელი ჯვრის საზოგადოების სასარგებლოდ, ნაყიდი საქონლის ფასის ათი პროცენტის (10%-ის) რაოდენობით.

3. დადგენილება ესე გავრცელებულ იქნეს ყოველგვარ საქონელზე, გარდა პირველ მოთხოვნილების საგნებისა— როგორიც არის: გამომცხვარი პური, ხორცი, შაქარი, ნავთი, ასანთი, მარილი და რძე.

საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომის. საბჭ. თავმჯ. **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ. სახ. კომ. საბჭ. საქმ. მმართ. **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. იანვრის 24.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-34 №-ში 1925 წ. თებერვლის 11.

находящихся на территории Соц. Сов. Респ. Грузии, как частных, так и государственных, кооперативных и общественных торговых заведений розничного порядка, за исключением торговых заведений первого разряда, обложить особым сбором в пользу Грузинского Общества Красного Креста, в размере десяти процентов (10%) с суммы, уплачиваемой покупателем за забираемый товар.

3. Действие настоящего постановления распространить на все товары, за исключением предметов первой необходимости, а именно: выпеченного хлеба, мяса, сахара, керосина, спичек, соли и молока.

Председатель Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управл. Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. января 24.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 34 от 11 февраля 1925 г.

17. დადგენილება № 2

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

თანახმად ამიერკავკასიის ს. ფ. ს. რ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ამიერკავკასიის სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის ნოემბრის 24-ს დადგენილების მეათე მუხლისა, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ამა დადგენილებასთან დართული დებულება მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. ოებერვლის 7.
ტფილისი—სასახლე.

17. Постановление № 2

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об утверждении положения о Комитете Содействия Кооперативному Строительству рабочих жилищ.

На основании п. 10 Постановления Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров ЗСФСР от 24 ноября 1924 года Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

Утвердить прилагаемое к настоящему постановлению положение о Комитете Содействия Кооперативному строительству рабочих жилищ.

Председатель Совета Кар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управл. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. февраля 7.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დებულება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტისათვის.

1. მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობისათვის ხელის შესაწყობად გამოცემულ დადგენილებათა განხორციელების სამეთვალყურეოთ და კოოპერატიული ამშენებლობის განვითარებისათვის ღონისძიებათა შესამუშავებლად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატთან დაარსდება მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტი.

2. დამხმარე კომიტეტის შედგენილობაში შევლენ წარმომადგენელნი: საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატისა—თვით კომისარი (თავმჯდომარე), სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს, ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა საქართველოში, ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს საბინაო-საამშენებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა ცენტრალური კავშირისა.

შენიშვნა. კომიტეტს უფლება აქვს მიიწვიოს ხოლმე სახელმწიფო და კოოპერატიული ორგანოების წარმომადგენელნი კომიტეტის სხდომებში მონაწილეობის მისაღებად სათათბირო ხმის უფლებით.

3. დამხმარე კომიტეტს უფლება აქვს მისთვის დაკისრებულ მიზნების ადგილობრივ განსახორციელებლად მოაწყოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყველა ქალაქში ადგილობრივი კომიტეტი იმ შედგენილობით, რასაც დაამტკიცებს შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული დამხმარე კომიტეტი; ადგილობრივი კომიტეტები მოქმედობენ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული დამხმარე კომიტეტის ინსტრუქციების საფუძველზე.

4. მთლად საბინაო ამშენებლობის ფონდი, რომელიც შესდგება ამიერკავკასიის ს. ს. რ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობისათვის ხელის შეწყობის შესახებ 1924 წ. ნოემ-

ПОЛОЖЕНИЕ

О Комитете Содействия Кооперативному Строительству рабочих жилищ при НКТ Соц. Сов. Республики Грузии.

1. Для наблюдения за проведением в жизнь постановлений о содействии кооперативному строительству рабочих жилищ и для выработки мероприятий к развитию кооперативного строительства, при Народном Комиссариате Труда Соц. Сов. Респ. Грузии учреждается Комитет Содействия кооперативному строительству рабочих жилищ.

2. В состав Комитета Содействия входят представители: Наркомтруда ССР Грузии в лице самого Наркомтруда (Председатель), ВСНХ, СПСГ, Уползакнаркомфина в Грузии, Тифлисского Исполкома и Центрального Союза Жилищно-строительных кооперативных товариществ Грузии.

Примечание. Комитету предоставляется право приглашать представителей государственных и кооперативных органов для участия в заседаниях Комитета с правом совещательного голоса.

3. Комитету содействия для осуществления на местах лежащих на нем задач предоставляется право организовывать во всех городах ССР Грузии местные комитеты в составе, утверждаемом комитетом Содействия при НКТ Грузии, и действующие на основании его инструкции.

4. Весь фонд жилищного строительства, образуемый согласно постановления ЦИК-а и СНК ЗСФСР от 24 ноября 1924 года о содействии кооперативному строительству рабочих жилищ, распределяется между жилищно-строительными кооперативными товариществами на началах долгосрочных, льготных ссуд, для расходования по планам и сметам, вырабатываемым Комитетом Содействия при НКТ Грузии и предусматривающим кроме расходов на выдачу ссуд жилищно-строительной кооперации, расходы организационные и по содержанию штата Комитета.

5. Комитет оказывает жилищно-

ბრის 24 თარიღით გამოცემული დადგენილების თანახმად, განაწილდება საბინაო-საამშენებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა შორის გრძელვადიანი, შეღავათიანი სესხის საფუძველზე; ამ სესხის ხარჯვა უნდა სწარმოებდეს შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული დამხმარე კომიტეტის მიერ შემუშავებული გეგმისა და ხარჯთ-აღრიცხვისამებრ, რომლითაც გათვალისწინებულ იქნება, საბინაო-საამშენებლო კოოპერაციისათვის გასაცემი სესხის გარდა, აგრეთვე კომიტეტის შტატის შესანახი და საორგანიზაციო ხარჯები.

5. კომიტეტი დახმარებას გაუწევს საბინაო-საამშენებლო კოოპერაციას ამშენებლობის საქმეში იაფი სახლების ისეთი ტიპების შემუშავებით, რაც უნდა შეეფერებოდეს საამშენებლო ტეხნიკის მოთხოვნას, საზოგადო სანიტარიისა და ჰიგიენისა, და აგრეთვე კლიმატურ პირობებს.

6. დამხმარე კომიტეტს უფლება აქვს საბინაო ამშენებლობის მიზნისათვის იმ თანხის ფარგალში, რაც მის განკარგულებად უნდა შემოვიდეს, გაუხსნას საბინაო-საამშენებლო კოოპერატივებს და მათ შენაერთებს კრედიტი საკრედიტო დაწესებულებაში, უზრუნველჰყოს კრედიტი და აგრეთვე იკისროს ვალდებულება.

7. საქართველოს შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული დამხმარე კომიტეტი საერთო ხელმძღვანელობას და ზედამხედველობას გაუწევს ადგილობრივი დამხმარე კომიტეტებისა და საბინაო კოოპერაციის ცენტრალური კავშირის მოქმედებას და აგრეთვე საბინაო-საამშენებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა მუშაობას, მათ შენაერთების მეშვეობით მოითხოვს მათგან გეგმებს, პროგრამებს და მოქმედების ანგარიშებს და წარმართავს მათ მუშაობას.

8. საქართველოს შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებულ დამხმარე კომიტეტს აქვს ბეჭედი, რომელზედაც აღნიშნულია მისი სახელწოდება.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. თებერვლის 7.
ტფილისი—სასახლე.

строительной кооперации содействие в организации строительства путем выработки типов наиболее дешевых построек соответствующих требованиям строительной техники и условиям климатическим, общественной санитарии и гигиены.

6. Комитет Содействия для целей жилищного строительства имеет право в пределах сумм, подлежащих поступлению в его распоряжение, открывать и гарантировать кредиты в кредитных учреждениях жилищно-строительным кооперативным товариществам и их об'единению, а также вступать в обязательства.

7. Комитет Содействия при НКТ Грузии осуществляет общее руководство и надзор над деятельностью местных Комитетов Содействия, Центрального Союза жилищной кооперации, а также над работой жилищно-строительных товариществ через их об'единение, требует от них планы, программы и отчеты о деятельности их и направляет работу их.

8. Комитет Содействия при НКТ Грузии имеет печать с обозначением своего наименования.

Председатель Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. февраля 7.
Тифлис—Дворец.

18. დადგენილება № 3

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოსი

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კ. ს. ფ. ს. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ —მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობის ხელის შეწყობის თაობაზე—1924 წ. ნოემბრის 24 თარიღით გამოცემული დადგენილების განხორციელების წესის შესახებ.

თამახმად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ამიერკავკასიის სოც. ფედ. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის ნოემბრის 24-ს დადგენილებისა მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობისათვის ხელის შეწყობის შესახებ, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ადგილობრივ საბჭოებს გამოარკვიონ და, შრომის სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, წარმოადგინონ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად ქალაქებში საცხოვრებელი სივრცის თვითეული კვადრატიული არშინზე შესაწერი გადასახადის რაოდენობა.

შრომის სახალხო კომისარიატმა, ადგილობრივ საბჭოებთან შეთანხმებით, შეიმუშაოს საბინაო გადასახადის აკრეფის სათანადო წესები და შეუდგეს მის აკრეფას არა მშრომელ ელემენტთა შორის.

ამ გადასახადით შეკრეფილი თანხა უნდა შეტანილ იქნეს იმ საკრედიტო დაწესებულებაში, რასაც დაასახელებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტი და უნდა იხარჯებოდეს მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობაზე ადგილობრივი საბჭოების მიერ დამხმარე კომიტეტთან შეთანხმებით და მისივე ინსტრუქციის თამახმად.

2. ადგილობრივი საბჭოები—დამხმარე

18. Постановление № 3

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

О порядке проведения в жизнь постановления ЦИК-а О СНК ЗСФСР от 24 ноября 1924 года „о содействии кооперативному строительству рабочих жилищ“.

Согласно постановления ЦИК-а и СНК ЗСФСР от 24 ноября 1924 года о содействии кооперативному строительству рабочих жилищ, Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Поручить местным Советам ССР Грузии выработать размер обложения одного аршина жилой площади в городах и через НКТ Грузии представить в Совнарком на утверждение.

Народному Комиссариату Труда по соглашению с местными Советами—выработать соответствующий порядок сбора жилищного налога и приступить к взиманию его с нетрудовых элементов.

Собранные путем такого обложения суммы вносятся в кредитное учреждение по указанию Комитета Содействия кооперативному строительству рабочих жилищ при НКТ ССР Грузии и расходуются на кооперативное строительство рабочих жилищ местными советами по соглашению с Комитетом Содействия на основании выработанной им инструкции.

2. Местным Советам, по соглашению с Комитетом Содействия, выработать размер отчисления от доходов местных Советов от помещений. сдаваемых под торговые и промышленные предприятия и учреждения, и приступить к отчислению соответствующих сумм на кооперативное строительство рабочих жилищ в порядке, предусмотренном ст. 1 настоящего постановления.

Отчисление должно быть произведено с 1 октября 1924 г.

3. Местным Советам в срочном порядке выработать минимальный размер земли, отводимой на сооружение одной квартиры, и таковой через НКТ

კომიტეტთან შეთანხმებით, შეიმუშავებენ იმ ანარიცხის რაოდენობას, რაც უნდა გადაიდოს მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის საჭიროებისათვის საბჭოების იმ შემოსავლიდან, რასაც ისინი მიიღებენ სადგომების მიქირავებით სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთა და დაწესებულებათათვის, და შეუდგებიან სათანადო თანხის გადარიცხვას მუშათა ბინების კოოპერატიულ ამშენებლობისათვის ამ დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული წესისამებრ. გადარიცხვა უნდა მოხდეს 1924 წ. ოქტომბრის 1-დან.

3. ადგილობრივმა საბჭოებმა სასწრაფოდ უნდა გამოარკვიონ მუშათა თითო ბინის ასაგებად გასაცემი მიწის მინიმალური რაოდენობა და, საქართველოს შრომის სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, წარმოადგინონ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად.

ამ ნორმის დამტკიცების შემდეგ ადგილობრივმა საბჭოებმა უნდა მიიღონ ღონისძიება, რათა ყოველი თხოვნა მუშათა ბინების ასაგებად საჭირო მიწის მიცემის შესახებ დაკმაყოფილებულ იქნეს ისე, რომ მიწის ნაჭერი რამდენადაც შეიძლება ახლო იყოს სათანადო საწარმოსთან.

4. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა და სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ, დამხმარე კომიტეტთან შეთანხმებით, უნდა შეიმუშაონ წესი მუშათა ბინების ასაშენებლად და მოსაწყობად საჭირო ტყისა და აგრეთვე ქვისა, ქვიშისა და თიხის კარიერების მიცემის შესახებ და ეს წესი წარმოადგინონ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად.

5. ადგილობრივმა საბჭოებმა უნდა შეიმუშაონ პირობები მუშათა ბინების საამშენებლო კოოპერატივებისათვის გამოუყენებელი შენობებისა და ცარიელი სახლების გადაცემის შესახებ და გადასცენ ეს შენობები და სახლები მუშათა ბინების საამშენებლო კოოპერატიულ ამხანაგობებს მათი თხოვნისამებრ.

6. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. შრომის სახალხო კომისარიატმა უნდა შეიმუშაოს მუშათა ბინების კოოპერატიული ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტის დებულება და წარმოადგინოს

Грузии представить в СНК на утверждение.

По утверждении означенных норм, местным Советам принять меры к удовлетворению ходатайств об отводе земельных участков для постройки рабочих жилищ в возможной близости от соответствующих предприятий.

4. Наркомзему и ВСНХ ССР Грузии, по соглашению с Комитетом Содействия, выработать порядок отпуска необходимого на постройку и оборудование рабочих жилищ леса и отвода карьеров для добычи камня, песка и глины и таковой представить в СНК для утверждения.

5. Местным Советам выработать условия передачи рабочим жилищно-строительным кооперативам неиспользованных строений и необитаемых домов и таковые передавать означенным товариществам по возбуждении ими соответсвующих ходатайств.

6. НКТ ССР Грузии выработать положение о Комитете Содействия Кооперативному Строительству рабочих жилищ и представить в СНК на утверждение.

Председатель Сов. Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. февраля 9.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 36 от 13 февраля 1925 г.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ივი სახალხო კომისართა საბჭოში და-
სამტკიცებლად.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. თებერვლის 9.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-36 №-ში 1925 წ. თებერვლის 13.

19. დადგენილება № 4

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოსი

წითელი ჯვრის სამდღიურის თაობაზე გამოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1925წ. იანვრის 24-ს თარიღით და 1 №-ით გამოცემული დადგენილების 1-ლი მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

«ნება მიეცეს საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალურ კომიტეტს გამართოს ამა წლის მარტის 2, 3 და 4 რიცხვებში წითელი ჯვრის სამდღიური".

2. ზემოაღნიშნულ დადგენილებას დაემატოს მე-4 მუხლი შემდეგი შინაარსისა: „ამა დადგენილების განხორციელება დაევალოს საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტსა და მის განყოფილებათა კომიტეტებს ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტების მეშვეობით და მათთან შეთანხმებით".

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომიტეტის საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. თებერვლის 10.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. კომუნისტის" მე-34 №-ში 1925 წ. თებერვლის 11.

19. Постановление № 4

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об изменении и дополнении постановления о проведении трехдневника Красного Креста.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Пункт 1 Постановления Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 24 января 1925 г. за № 1 изменить следующим образом:

„Разрешить Центральному Комитету Грузинского Общества Красного Креста провести 2-го, 3-го и 4-го марта с. г. трехдневник Красного Креста".

2. Упомянутое выше постановление дополнить 4-ым пунктом следующего содержания:

„Проведение настоящего постановления в жизнь возлагается на Центральный Комитет Грузинского Общества Красного Креста и на комитеты его отделений через посредство местных Исполкомов и по соглашению с последними".

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузи *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. февраля 10.
Тифлис—Дворец

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 34 от 11 февраля 1925 г.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

20 დადგენილება № 5

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სამდღიურის თაობაზე 1925 წ. იანვრის 24-ს თარიღითა და 1-ლი №-ით გამოცემული დადგენილების მე-2 მუხ. შეცვლის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს წითელ ჯვრის საზოგადოების სამდღიურის შესახებ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1925 წ. იანვრის 24-ის თარიღითა და 1-ლი №-ით გამოცემული დადგენილების მე-2 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„2. აღნიშნულ დღეებში (1925 წ. მარტის 2, 3 და 4) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტერიტორიაზე არსებული სახელმწიფო, კოოპერატიული, საზოგადოებრივი და კერძო ცალობითი ვაჭრობის დაწესებულებათა მყიდველთ დაბალი ხარისხის სავაჭროების გამოკლებით, გადახდეს საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სასარგებლოდ განსაკუთრებული გამოსაღები ათი პროცენტის (10%) წამატებით ნაყიდი საქონლის ფასზე; ხოლო სავაჭრო-სამრეწველო და საექსპორტო დაწესებულებათ გადაჰხდეთ იმავე საზოგადოების სასარგებლოდ სამი დღის შემოსავლის 10%-იანი ანარიცხი წლიური საშუალო ბრუნვის მიხედვით“.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. თებერვლის 27.
ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-48 №-ში 1925 წ. თებერვლის 28.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

21. დადგენილება № 6

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოსი

სტიქიურ უბედურებასთან ბრძოლის კომისიის მოწყობის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში სტიქიურ უბედურებასა (თოვლის ზვავები, ყინვები, წყალდიდობა) და მის შედეგებთან ბრძოლის ორგანიზაციისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსთან მოეწყოს საგანგებო კომისია სტიქიურ უბედურებასთან და მის შედეგებთან ბრძოლისათვის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის შ. მათიკაშვილის თავმჯდომარეობით და ამხ. ამხ. ჯუღელისა, ა. მიქაძისა, კორინთლისა და ა. ყამარაულის შედგენილობით.

2. დაევალოს აღნიშნულ კომისიას შეიმუშაოს სტიქიურ უბედურებასთან და მის შედეგებთან ბრძოლისათვის საჭირო ღონისძიებათა გეგმა და განახორციელოს იგი სასწრაფო წესით.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომიტეტის საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. თებერვლის 28.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-52 №-ში 1925 წ. მარტის 5.

21. Постановление № 6

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

„Об образовании Комиссии по борьбе со стихийными бедствиями“.

В целях организации борьбы со стихийными бедствиями (снегопады, морозы, наводнения) и их последствиями, Совет Народных Комиссаров Социалистической Советской Республики Грузии постановляет:

1. Образовать при Совете Народных Комиссаров ССР Грузии Чрезвычайную Комиссию по борьбе со стихийными бедствиям и их последствиями в ССР Грузии под председательством Наркомвнудела т. Ш. Матикашвили и в составе: т. т. С. Джугели, А. Микадзе, Коринтели и А. Камараули.

2. Предложить означенной Комиссии разработать план необходимых мероприятий по борьбе со стихийными бедствиями и их последствиями и провести его в жизнь в срочном порядке.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Народ. Комис. Соц. Сов: Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. февраля 28.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 52 от 5 марта 1925 г.

---

22. დადგენილება № 7

საქ. სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომასართა საბჭოსი

შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის შემოღების შესახებ სტიქიურ უბედურებასთან საბრძოლველად.

რადგანაც ამა 1925 წელს, თბილი ამინდის დადგომისთანავე, მოსალოდნელია წყალდიდობა და დასახლებული ადგილებისა, ნათესი მიწებისა, სხვადასხვა გაშენებული კულტურისა, გზებისა,

22. Постановление № 7

Совета Народных Комиссаров Соц. Советской Республики Грузии

„О введении трудовой и гужевой повинностей для борьбы со стихийными бедствиями“.

В виду возможности в настоящем 1925 г., с наступлением оттепели, наводнений и затоплений населенных пунктов, посевных площадей, культурных насаждений, дорог, мостов,

ხიდებისა, სარწყავი არხებისა და სხვა ხელოვნურ ნაგებობათა წალეკვა, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო, შრომის კანონთა კოდექსის მე-11 მუხ. თანახმად, ადგენს:

1. ნება მიეცეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ განსაკუთრებულ კომისიას, მოსალოდნელ წყალდიდობასთან საბრძოლველად, გაიწვიოს ხოლმე საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მოსახლეობა სამუშაოდ შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის წესით შემდეგ საფუძველზე.

2. შრომის ბეგარაზე შეიძლება გაწვეულ იქნეს შრომის უნარიანი მამაკაცი ასაკით 18-დან 40 წლამდე, იმ პირთა გამოკლებით, ვინც ამა დადგენილების მე-7 მუხლშია აღნიშნული.

3. შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარაზე შეიძლება გაწვეულ იქნეს მუშა-საქონლისა და ტვირთზიდვის საშუალებათა პატრონი, იმ პირთა გამოკლებით, ვინც ამა დადგენილების მე-8 მუხლშია აღნიშნული.

4. შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის წესით სამუშაოდ გაწვეულ უნდა იქნეს მახლობელი დასახლებული ადგილების მოსახლეობა. ამასთანავე: ა) შრომის ბეგარის წესით შეიძლება გაწვეულ იქნენ იმ დასახლებული ადგილის მოქალაქენი, რაც სამუშაო ადგილიდან 10 ვერსზე შორს არ მდებარეობს, და ბ) შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის წესით შეიძლება გაწვეულ იქნენ იმ დასახლებული ადგილის მოქალაქენი, რაც სამუშაო ადგილიდან 20 ვერსზე შორს არა მდებარეობს.

> **შენიშვნა.** უკეთუ საჭირო გახდება იმ დასახლებული ადგილების მოსახლეობის გაწვევაც, რაც ამა მუხლში აღნიშნულ მანძილზე შორს იქნება, იმ შემთხვევაში ის დრო, რომელსაც გაწვეული მოანდომებს ამ მეტი მანძილის გავლას, ჩაეთვლება მას სავალდებულო სამუშაო ვადაში.

5. ამა დადგენილების წესით შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარაზე მოქალაქეთა გაწვევა შეიძლება ვადით არა უმეტეს ხუთი დღისა.

6. თვითეული კაცის დღიური სასყიდლის ნორმად დაწესებულ იქნეს 40

оросительных систем и др. искусственных сооружений, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии, на основании ст. 11 Код. Зак. о Труде, постановляет:

1. Для борьбы с возможными наводнениями, представить Чрезвычайной Комиссии, образованной при Совете Народных Комиссаров ССРГ, привлекать населенне ССР Грузии к труду в порядке трудовой и гужевой повинностей на нижеследующих основаниях.

2. К несению трудовой повинности могут быть привлекаемы трудоспособные мужчины в возрасте от 18 до 40 лет, за исключением поименованных в ст. 7 настоящего постановления.

3. К гужевой повинности могут быть привлекаемы владельцы рабочего скота и гужевых средств, за исключением означенных в ст. 8 настоящего постановления.

4. К работам в порядке несения трудовой и гужевой повинности должно быть привлекаемо население ближайших населенных пунктов. При чем, а) в порядке трудовой повинности могут привлекаться граждане из населенных пунктов, расположенных не далее 10 верст от места производства работ и б) в порядке трудгужевой и гужевой повинности из населенных пунктов, расположенных не далее 20 верст от места производства работ.

> *Примечание*. В случае необходимости привлечения населения из мест расположенных далее указанных в настоящей статье расстояний, время необходимое на прохождение этого лишнего расстояния засчитывается в обязательный для привлеченного срок работы.

5. Привлечение граждан к трудовой и гужевой повинности в порядке настоящего постановления может иметь место на срок не более пяти дней.

6. Норму оплаты человека в день установить в 40 коп., а гужедня с

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კაპ., ხოლო შარაგზით ტვირთზიდვის დღიურ სასყიდლად—ერთი სული მუშა-საქონლით—60 კაპ., ორი სული მუშა-საქონლით—80 კაპ.

7. შრომის ბეგარაზე არ უნდა იქნეს გაწვეული:

ა) წითელარმიელის ოჯახის ერთად-ერთი მომუშავე.

ბ) სახელმწიფო საწარმოს, დაწესებულებისა და მეურნეობის მუშა-მოსამსახურე; პროფესიონალური ორგანოების მუშა და მოსამსახურე და კოოპერატივის მუშა.

8. შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარისათვის არ უნდა იქნეს გამოყენებული:

ა) სამ წლისაზე უმცროსი ცხენი, ხარი, კამეჩი და სხვა საქონელი და შრომის უუნარო საქონელი.

ბ) ფაშატი ცხენი, ფურ-კამეჩი და სხვა დედალი საქონელი სამი თვის განმავლობაში მოგებამდე და ოთხი თვის განმავლობაში მოგების შემდეგ, უკეთუ ნაყოფი ცოცხალი დაებადა და მას დედა ძუძუს აწოვებს.

გ) იმ სოფლის მუშა-საქონელი, სადაც კარანტინია დაწესებული.

დ) მუშა-საქონელი, რომელიც ეკუთვნის სახელმწიფო დაწესებულებას, საწარმოს და მეურნეობას, აგრეთვე სახელმწიფო მომუშავეს, უკეთუ ამ უკანასკნელისათვის ეს საქონელი საჭიროა მარტოოდენ მისი სამსახურებრივი მოვალეობის ასრულებისათვის.

ე) იმ პირის მუშა-საქონელი, რომლის მეურნეობაშიაც შრომის უნარიანი მამაკაცი არ იმყოფება.

ვ) წითელარმიელის ოჯახის მუშა-საქონელი, უკეთუ ამ ოჯახში შრომის-უნარიანი წევრი ერთზე მეტი არ არის.

9. შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის შემოღების დროსა და რაიონს, აგრეთვე მისი მოხდის ხანგრძლივობას განსაზღვრავს ამა დადგენილების მე-5 მუხლის ფარგალში სტიქიურ უბედურებასთან ბრძოლის განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც დაეკისრება ხელმძღვანელობა შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის განხორციელებისათვის.

10. უკეთუ შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის წესით გაწვეული პირი სამუშაოზე არ გამოცხადდება, ან თავისი ნებით დასტოვებს სამუშაოს, იგი პასუხისგებაში იქნება მიცემული

одним рабочим скотом—60 коп., с двумя—80 к.

7. Привлечению к трудовой повинности не подлежат:

а) единственные работники в семьях красноармейцев;

б) рабочие и служащие государственных предприятий, учреждений и хозяйств; рабочие и служащие профорганов и рабочие кооперативов.

8. Не могут быть использованы для гужевой повинности:

а) лошади, быки, буйволы и проч. моложе 3 лет и нетрудоспособный скот;

б) матки (лошадей, буйволов и др.) за три месяца до приплода и на четыре месяца после приплода, если плод родился живым и вскармливается матками;

в) рабочий скот из селений, в которых установлен карантин;

г) рабочий скот, принадлежащий государственным учреждениям, предприятиям и хозяйствам, а также принадлежащий государственным работникам, если он необходим им исключительно для выполнения служебных обязанностей;

д) рабочий скот, принадлежащий лицам, в хозяйстве коих нет трудоспособных мужчин;

е) рабочий скот семей красноармейцев, если в них нет трудоспособных членов более одного.

9. Время и район введения трудгуж-повинности, а также продолжительность несения таковой устанавливается в пределах ст. 5 настоящего постановления Черезвычайной Комиссией по борьбе со стихийными бедствиями, на которую и возлагается руководство по проведению труд-гужповинности.

10. Лица, уклонившиеся от явки на работу в порядке труд-гуж-повинности, а равно самовольно оставившие таковую, подлежат привлечению к ответственности по ст. 129 Уг. Код.

11. Лица, безхозяйственно использовавшие рабсилу, привлеченную в порядке труд-гуж-повинности, подле-

სისხლის სამართლის კოდექსის 129 მუხლისამებრ.

11. ის, ვინც შრომისა და შარაგზით ტვირთზიდვის ბეგარის წესით გაწვეულ მუშა-ძალას უყაირათოდ და დაუდევრად გამოიყენებს, პასუხს აგებს სისხლის სამართლის კოდექსის 130 მუხლისამებრ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ალ. სალარიძე.

1925 წ. თებერვლის 28.
ტფილისი-სასახლე

გამოქვეყნებულია გაზ., „კომუნისტის" მე-53 №-ში 1925 წ. მარტის 6.

жат уголовной ответственности по ст. 130 Уг. Код.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе*

1925 г. февраля 28.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 53 от 6 марта 1925 г.

---

23. დადგენილება № 8

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოსი

საქართველოს ეკონომიური საბჭოს დებულების მე-2 მუხ. შეცვლის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის მაისის 8-ს თარიღისა და მე-17 №-რის დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს ეკონომიური საბჭოს დებულების მე-2 მუხ. შეცვლილ იქნეს შემდეგნაირად:

„საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭოს შემადგენლობაში არიან: თავმჯდომარედ—სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო მის მოადგილედ—სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, წევრებად: სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თავმჯდომარე, მიწათმოქმედებისა და შრომის სახალხო კომისრები, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს მდივანი, ცენტრალურ სტატისტიკური სამმართველოს გამგე, სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარე და ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარია-

23. Постановление № 8

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об изменении п. 2 положения об Экономсовете С.С.Р. Грузии.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет;

1. Пункт 2 положения об Экономическом Совете ССР Грузии, утвержденного постановлением Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии, изменить следующим образом:

„В состав Экономсовета Соц. Сов. Респ. Грузии входят: председателем —Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии и его заместителем—Зам. Председателя Совета НародныхК омиссаров; членами—Председатель Высшего Совета Народного Хозяйства, Народные Комиссары Земледелия и Труда, Секретарь Совета Профессиональных Союзов Грузии, Управляющий Центральным Статическим Управлением, Председатель Государственной Плановой Комиссии и Уполномоченные Народных Комис-

ტისა და ა/კ. შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულნი".

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
შ. ელიავა.

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს საქმეთა მმართველი
ალ. სალარიძე.

1925 წ. მარტის 9.
ტფილისი—სასახლე.

саров Финансов и Внутренней Торговли ЗСФСР по Грузии".

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе*,

1925 г. Марта 9.
Тифлис—Дворец.

24 დადგენილება № 9

საქ. სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სრულიად საქართველოს მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული საზოგადოების „აბრეშუმის" დაარსების შესახებ.

მეაბრეშუმეობის მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად საქართველოში, რასაც საფუძვლად უნდა დაედოს მეაბრეშუმეთა თვითმოქმედება და მათი გაერთიანება კოოპერატიულ ორგანიზაციების პრინციპზე, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაარსდეს სრულიად საქართველოს მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული საზოგადოება „აბრეშუმი".

2. მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული კავშირის „აბრეშუმი"-ს მიზანია:

ა) მიაწოდოს მწარმოებელთ საღი თესლი, ნერგი, ქაღალდი და მეაბრეშუმეობისათვის საჭირო სხვა მასალა;
ბ) მოაწესრიგოს აბრეშუმის პარკის დაგროვება, გასაღება წევრებისათვის დამატებითი მოგების მიცემით, დაგროვებული პარკის ადგილობრივ გადამუშავება და სხვ.;

გ) ხელი შეუწყოს მეაბრეშუმეობის განვითარებას, როგორც სათანადო ცოდნის გავრცელებით, ისე პრაქტიკულ ღონისძიებათა განხორციელებით.

3. სპეციალურ კოოპერატიულ ამშენებლობას მეაბრეშუმეობის საქმეში საზოგადოება „აბრეშუმი" განახორციელებს ორ-საფეხურიან სისტემის შექმნით: ადგილობრივ რაიონულ სპეციალურ ამხანაგობათა და ცენტრალური ორგანოს (მათი კავშირის) მოწყობით.

24. Постановление № 9

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об учреждении Всегрузинского Кооперативного Общества шелководов „Абрешуми".

В целях улучшения шелководственного дела в Грузии, в основу чего должны лечь самодеятельность шелководов и об'единение их на кооперативных началах, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Учредить Всегрузинское Кооперативное Общество шелководов „Абрешуми".

2. Целью кооперативного Общества „Абрешуми" является:

а) снабжение производителей доброкачественной греной, бумагой, посадочными (тутовые деревья) и другими необходимыми в шелководстве материалами;

б) урегулироваиие сбора шелковичных коконов, их сбыт, с выдачей членам дополнительной прибыли, переработка на месте собранных коконов и пр.;

в) содействие развитию шелководственного дела как распространением соответствующих знаний, так и осуществлением практических мероприятий.

3. Специальное кооперативное строительство в шелководственном деле Общество „Абрешуми" осуществляет путем создания двухступенной системы: образование местных районных

4. ადგილობრივი რაიონული სპეციალური ამხანაგობის მიზანია:

ა) მიაწოდოს წევრებს საჭირო საწარმოო მასალა (ჭიის თესლი) ან გაცოცხლებული ჭია, თუთის ნერგი, ქაღალდი და სხვ.;

ბ) დააგროვოს აბრეშუმის პარკი (ხარისხებად დაჰყოს, მოაწყოს გამოსახარში ქვაბები, საწყობები და სხვ.), და გაუსწოროს წევრებს ანგარიში მიღებული პარკისათვის;

გ) ხელი შეუწყოს ადგილობრივ მეაბრეშუმეობის გაუმჯობესებას (რაციონალური მოვლა, კვება, ხარისხებად დაყოფა, ჭიის სნეულებასთან ბრძოლა და სხვ.).

5. მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული ცენტრალური ორგანოს მიზანია:

ა) გაუწიოს მეაბრეშუმეობას საერთო ხელმძღვანელობა;

ბ) მოაწესრიგოს აბრეშუმის ნაწარმოების გადამუშავება-რეალიზაცია;

გ) მიაწოდს მეაბრეშუმეთ საჭირო ხელსაწყო და მასალა;

დ) მოიმარაგოს თუთის თესლი და სხვა საჭირო მასალა;

ე) გააფართოოს ადგილობრივ ჭიის თესლის (გრენაჟის) დამზადება;

ვ) საერთოდ, იზრუნოს მეაბრეშუმეობის განვითარებაზე.

6. საზოგადოება „აბრეშუმი"-ს ორგანიზაციისათვის მოეწყობა სამი პირისაგან შემდგარი საორგანიზაციო ბიურო, რომელსაც დაევალება ყველა წინასწარი სამუშაოს შესრულება (წესდების შედგენა და სხვ.). საორგანიზაციო ბიუროს წევრებს დანიშნავს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიური საბჭო.

7. საორგანიზაციო ბიუროს აქვს იურიდიული პირის ყველა უფლება; მასვე გადაეცემა პარკის საოპერაციო ფონდი, რაც მიღებული აქვს ცეკავშირს ნატურით (ფარდულები, საწყობები და სხვ.) ან ფულით, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1923 წ. აპრილის 18-ს დადგენილების თანახმად.

8. საორგანიზაციო ბიურო აწარმოებს ყველა საჭირო საორგანიზაციო მუშაობას, ვიდრე ჩამოყალიბდებოდეს მეაბრეშუმეთა კოოპერატიული საზოგადოება „აბრეშუმი", რისთვისაც მოწვეულ უნდა იქნეს მეაბრეშუმეთა ადგილობრივ კოოპერატიულ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების კრება, რომე-

специальных товариществ и Центрального органа (их союза).

4. Целью местного районного Товарищества является:

а) снабжение членов необходимыми производственными материалами (грена, оживленные шековичные черви, посадочный материал, бумага и пр.);

б) собирание шелковичных коконов (сортировка, замаривание, сушка) и учинение расчетов за принятые коконы;

в) содействие улучшению местного шелководства (рациональный уход, кормление, борьба с болезнями шелковичных червей и пр.).

5. Целью Кооперативного Центрального органа щелководов является:

а) общее руководство деятельностью районных Товариществ;

б) урегулирование переработки и реализации шелководственной продукции;

в) снабжение шелководов необходимыми приспособлениями и материалами;

г) снабжение шелководов тутовыми семенами и посадочным материалом;

д) развитие местного гренажа;

е) вообще, способствование развитию шелководства.

6. Для организации Общества „Абрешуми" образуется из трех лиц Организационное Бюро, на которое возлагается выполнение всей предварительной, подготовительной работы (составление устава и пр.). Члены Организационного Бюро назначаются Экономическим Советом ССР Грузии.

7. Организационное Бюро пользуется всеми правами юридического лица; ему же передается операционный фонд коконов, поступивший, согласно Постановлению Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 18 апреля 1923 г., в распоряжение Цекавшири в натуре (склады, навесы и пр.) и деньгами.

8. Организационное Бюро выполняет всю необходимую организационную работу впредь до оформления Общества „Абрешуми", для чего должно быть созвано собрание представителей местных кооперативных шел-

ლიც აირჩევს სრულუფლებიან გამგეობას და სხვა სათანადო ორგანოს.

9. საორგანიზაციო ბიურო ვალდებულია ჩააბაროს კრებას თავისი მოქმედების ანგარიში.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ალ. **სალარიძე.**

1925 წ. მარტის 10.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე-62 №-ში 1925 წ. მარტის 18.

ководственных организаций на предмет избрания полномочного Правления и других органов Общества.

9. Организационное Бюро обязано представить Собранию отчет о своей деятельности.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. марта 10.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист № 62 от 18 марта 1925 г.

25. დადგენილება № 10

საქართვ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოსი.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ სრულიად საქართველოს მეაბრეშუმეთა საზოგადოება „აბრეშუმი"-ს დაარსების შესახებ ა/წ. მარტის 10-ს თარიღით და 9 №-ით გამოცემული დადგენილების დამატებათ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

სრულიად საქართველოს მეაბრეშუმეთა საზოგადოება „აბრეშუმის" საორგანიზაციო ბიუროს თავმჯდომარეთ დაინიშნოს ამხ. შ. ჩხეიძე, ხოლო წევრებად: ამხ. მანჯგალაძე და ი. ქუთათელაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭოს საქმეთა მმართველი
ალ. სალარიძე.

1925. წ. მარტის 19.
ტფილისი—სასახლე.

25. Постановление № 10

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии.

В дополнение постановления Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 10 марта с. г. за № 9 об учреждении Общества шелководов Грузии „Абрешуми" Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

Председателем Организационного Бюро Общества шелководов Грузии „Абрешуми" назначить тов. Ш. Чхеидзе, а членами—В. Манджгаладзе и И. Кутателадзе.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Нар. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. марта 19.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

26 დადგენილება № 11

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოსი

სახელმწიფო ორგანოთა და კოოპერატიულ კავშირთა მიერ დამზადებული პურეულის აღრიცხვის შესახებ.

საქართველოს ფარგლებში სახელმწიფო ორგანოთა და კოოპერატიულ კავშირთა მიერ დამზადებული პურეულის რაოდენობის აღრიცხვისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ყველა სახელმწიფო ორგანომ და კოოპერატიულმა კავშირმა, რომელიც პურეულს ამზადებს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, უნდა მიაწოდოს ხოლმე საქართველოს ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოს ცნობები ყოველი თვის პირველ რიცხვისათვის დამზადებული პურეულის რაოდენობის შესახებ.

შენიშვნა. ცნობები უნდა იგზავნებოდეს არა უგვიანეს სამი დღისა აღრიცხვის ვადის შემდეგ.

2. ცნობებს დამზადებული პურეულის შესახებ იძლევა 1-ლ მუხლში დასახელებულ დაწესებულებათა და ორგანიზაციების ცენტრალური სამმართველო, რომელიც აღნიშნავს პურეულის საერთო რაოდენობას, რაც დამზადებულია ყველა მისი ქვემდებარე ორგანიზაციების მიერ.

შენიშვნა 1. დამზადებული პურეულის შესახებ გასაგზავნ ცნობებში აღნიშნულ უნდა იქნეს ფუთობრივ: 1) მთავარი პურეული (ხორბალი, სიმინდი, ქერი, ჭვავი, შვრია) ცალ-ცალკე, 2) დანარჩენი პურეული—საერთო ჯამით, 3) ყოველგვარი ფქვილი და ბურღული—საერთო ჯამით, 4) ზეთის მომცემი მარცვალი (მზესუმზირა, კანაფი და სხვ.)—საერთო ჯამით, 5) კოპტონი და ქატო—საერთო ჯამით.

შენიშვნა 2. ცნობები პურეულის დამზადების შესახებ გაიგზავნება საქართველოს ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოში 1925 წ. იანვრის 1-დან, ხოლო იმ ორგანოებმა, რომელნიც პურეულს ამზადებდენ იანვრის 1-მდეც, იანვრის 1-თვის, ცნობების გაგზავნი-

26. Постановление № 11

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об учете заготовляемых государственными органами и кооперативными об'единениями хлебопродуктов.

В целях учета хлебопродуктов заготовляемых государственными органами и кооперативными об'единениями на территории ССР Грузии, Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Обязать все государственные органы и кооперативные об'единения производящие заготовку хлебопродуктов на территории ССР Грузии, представлять Центральному Статистическому Управлению Грузии сведения о количестве заготовленных ими хлебопродуктов на первое число каждого месяца.

Примечание. Сведения должны представляться в ЦСУ не позже трех дней после установленного срока.

2. Сведения о количестве заготовленных хлебопродуктов должны представляться центральными органами, указанных в п. 1 настоящего постановления учреждений и организаций, с указанием общего количества заготовленных всеми подведомственными им организациями хлебопродуктов.

Примечание 1. Сведения о количестве заготовленных хлебопродуктов представляются в пудах, с указанием отдельно заготовок: 1) главных хлебов—пшеницы, кукурузы, ячменя, ржи и овса; 2) общего количества всех прочих хлебов; 3) общего количества муки и крупы; 4) общего количества масличных семян (подсолнечное семя, конопля и проч.) и 5) жмыхов и отрубей.

Примечание 2. Сведения должны представляться ежемесячно, начиная с 1-го января 1925 г.; те же органы, которые вели заготовку и до 1-го января 1925 г. должны сообщить ЦСУ общее количество хлебопродуктов, за-

სთანავე, უნდა შეატყობინონ სამ-მართველოს წინა თვეში დამზადე-ბული პურეულის რაოდენობაც.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს საქმეთა მმართველი
ალ. სალარიძე.

1925 წ. მარტის 28.
ტფილისი—სასახლე.

готовленных с начала кампании до 1-го января 1925 года.

Председатель Сов. Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управл. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. марта 28.
Тифлис—Дворец.

---

27. დადგენილება № 12

საქ. სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიუროს დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოთ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიუროსათვის.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. მარტის 28.
ტფილისი—სასახლე.

დებულება

საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიუროსათვის.

1. კოოპერატიული სტატისტიკის სწორი ორგანიზაციისა, პროგრამულ-მეთოდოლოგიურ მთლიანობის მიღწევისა და, საერთოდ, მუშაობის პარალელიზმის თავიდან ასაცილებლოდ, საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოსთან არსდება საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიურო, საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალური

27. Постановление № 12

Совета Народных Комиссаров Социалист. Сов. Респ. Грузии

Об утверждении положения о Бюро кооперативной статистики Грузии.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Утвердить и ввести в действие приложенное к сему положение о Бюро кооперативной статистики Грузии.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управляющий Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. марта 28.
Тифлис—Дворец.

ПОЛОЖЕНИЕ

О Бюро Кооперативной Статистики Грузии.

1. В целях правильной организации кооперативной статистики в Республике и придания ей характера программного и методологического единства, а также во избежание параллелизма в работе при Центральном Статистическом Управлении Грузии образуется Бюро Кооперативной Статистики Грузии, под председательством Управляющего ЦСУ Грузии

2. Бюро Кооперативной Статисти-

სამმართველოს მმართველის თავმჯდომარეობით.

2. საქართველოს კოოპერატიული სტატისტიკის ბიურო შესდგება პლენუმისა და პრეზიდიუმისაგან.

ა) პლენუმის შედგენილობაში შედიან შემდეგ დაწესებულებათა სტატისტიკური განყოფილების წარმომადგენლები: სტატისტიკის ცენტრალური სამმართველოსი, ცეკავშირისა, წარმოკავშირისა, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ბანკისა, საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა, შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოსი, ტფილისისა, ბათომისა და სოხუმის მუშათა ერთიანი კოოპერატივების გამგეობისა, საბინაო კოოპერაციისა, აფხაზეთის კოოპერატიულ კავშირისა და აჭარისტანის ცეკავშირისა;

ბ) პრეზიდიუმს აარჩევს პლენუმი; პრეზიდიუმის მუდმივ წევრებად ითვლებიან: საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალური სამმართველოს მმართველი (როგორც თავმჯდომარე) და თითო წარ-წარმომადგენელი: ცეკავშირისა, წარმოკავშირისა და სასოფლო-სამეურნეო ბანკისა.

3. არც ერთი სტატისტიკური გამოკვლევა კოოპერაციის დარგში არ შეიძლება მოხდეს, უკეთუ ამ გამოკვლევის პროგრამა განხილულ და მოწონებულ არ იქნა საქართველოს კოოპერატეული სტატისტიკური ბიუროს მიერ.

4. ამ მიზნით საქართველოს კოოპერატიულ სტატისტიკურ ბიუროს ეკისრება:

ა) განიხილოს და დაამტკიცოს კოოპერატიულ ორგანიზაციათა ყველა ის სტატისტიკური გამოკვლევის პროგრამა, რომელსაც განიზრახავს ესა თუ ის კოოპერატიული ან სახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია;

ბ) განიხილოს და დაამტკიცოს კოოპერატიული სტატისტიკის წლიური გეგმა;

გ) განიხილოს და დაამტკიცოს ყველა დანარჩენი პროგრამულ-მეთოდოლოგიური საკითხები, რაც შეტანილ იქნება ბიუროში კოოპერატიული ან სახელმწიფოებრივ ორგანიზაციის მიერ სტატისტიკური მუშაობის შეთანხმებისათვის, კოოპერატიული სტატისტიკის ამა თუ იმ დარგში;

დ) განიხილოს და დაამტკიცოს სა-

ки Грузии состоит из пленума и президиума.

а) Пленум составляется из представителей Статистических Отделов: Центрального Статистического Управления, Цекавшири, Цармокавшири, Сельско-Хозяйственного Банка Грузии, Народного Комиссариата Рабоче-Крестьянской Инспекции, Уполнаркомвнуторга ЗСФСР, Тифлисского, Батумского и Сухумского Еркоопов, представителя Жилищной Кооперации по усмотрению Бюро, Абсоюза и Аджаристанского Цекавшири;

б) Президиум избирается Пленумом; непременными членами Президиума являются: Управляющий ЦСУ (в качестве председателя Бюро) и по одному представителю Статотделов: Цекавшири, Цармокавшири и Сельско-Хозяйственного Банка Грузии.

3. Ни одно статистическое обследование кооперации по ССР Грузии, имеющее республиканский характер, не может быть произведено без одобрения программы и плана обследования Бюро Кооперативной Статистики Грузии.

4. В приведенных выше целях на Бюро Кооперативной Статистики Грузии возлагается:

а) рассмотрение и утверждение плана всякого обследования кооперативных организаций Грузии, предпринимаемого кооперацией или государственной организацией;

б) рассмотрение и утверждение годового плана работ по кооперативной статистике;

в) рассмотрение и утверждение всех остальных вопросов по кооперативной статистике, имеющих програмно-методологический характер, которые могут быть внесены Статистическим отделом какой-либо кооперативной или государственной организации, в целях согласования статистических работ во всех областях кооперации;

г) рассмотрение и утверждение программы тех сведений, которые систематически требуются государственными организациями от кооперативных организаций.

Примечание. Никакие статистические сведения, требуемые

ბიბლიოთეკა

ხელმწიფოებრივი ორგანიზაციების მიერ კოოპერატიული ორგანიზაციებიდან სისტემატიურად მოთხოვნილ ცნობების ხასიათი და პროგრამა.

შენიშვნა. არც ერთი სისტემატიურად მოთხოვნილი ცნობა კოოპერატიული ორგანიზაციებისაგან გაცემული არ იქნება ვიდრე ამ ცნობებს არ დაადასტურებს რესპუბლიკის ბიურო.

5. მე-4 მუხლის ლიტ. „ა“ და „ბ“-ში აღნიშნული პროგრამები წარედგინება ა/კ. კოოპერატიულ სტატისტიკურ ბიუროს შესათანხმებლად ა/კ. მასშტაბით.

შენიშვნა. უკეთუ ათი დღის განმავლობაში ამ პროგრამის მიღების დღიდან ა/კ. კოოპერატ. ბიურო არ გამოიტანს სათანადო დასკვნას ამ პროგრამის შესახებ, იგი მექანიკურად შევა ძალაში.

6. საქართველოს კოოპერატიულ სტატ. ბიუროს მიერ შემუშავებული სტატისტიკური ბლანკების შევსება და აგრეთვე მათი გაგზავნა სათანადო ორგანოებისათვის განსაზღვრულ ვადაზე სავალდებულოა ყველა კოოპერატიული ორგანიზაციისათვის.

7. საქართველოს კოოპერატიულ სტატისტიკურ ბიუროს არა ჰყავს თავისი ტეხნიკური აპარატი—და გამოიყენებს საქართველოს სტატისტიკური ცენტრალური სამმართველოს და კოოპერატიული ორგანიზაციების სათანადო აპარატს.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1925 წ. მარტის 28.
ტფილისი—სასახლე.

от кооперативных организаций не могут быть даны Государственным организациям без одобрения Бюро Кооперативной Статистики Грузии.

5. Указанный в лит. а) и б) п. 4-го настоящего положения план работ, в целях согласования его в краевом масштабе, представляется Закавказскому Бюро Кооперативной Статистики.

Примечание. Если по истечении десятидневного срока со дня получения Закавказским Бюро Кооперативной Статистики указанного плана работ не последует заключения последнего, он механически вступает в силу.

6. Заполнение и пересылка статистических бланков, утвержденных Бюро Кооперативной Статистики, обязательны для кооперативных организаций с точным соблюдением установленных сроков.

7. Бюро Кооперативной Статистики Грузии не имеет своего рабочего аппарата и пользуется соответствующими аппаратами ЦСУ и Кооперативных организаций.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ш. Элиава.*

Управ. Делами Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1925 г. марта 28.
Тифлис—Дворец.

Главлит № 1358. Заказ № 2695. Тираж 2000.

3-я типография Полиграфтреста ВСНХ Грузии.